

A photograph of a middle-aged man and woman smiling at the camera. The man, on the left, is wearing a red patterned beanie, glasses, and a black puffer jacket. The woman, on the right, is wearing a blue knit beanie, glasses, a pink scarf, and a black puffer jacket. The background is a blurred outdoor setting with autumn foliage.

Kylväjä

TAVOITTAMATTOMIEN TAVOITTAMISEKSI

1/2026

**Raamattu kiinnostaa
Israelissa**

22–23

**Avoliitto lähetystyössä
Kolme paria kertoo**

32–37

Magnus Riska

Uusi johtaja – klassiset arvot

10–13

Tässä numerossa:

24–29

KUVAREPORTAASI

Kolme pointtia

Kylväjän valmisteilla oleva strategia keskittyy juutalaistyöhön, pioneerityöhön ja diasporatyöhön.

21

KOLUMNI

Turvallisia tiloja

Toiseus on kohdattava, vaikka se on pelottavaa.

18–19

RAAMATTU

Lähetys ja ystävyys

Raimo Mäkelä: ystävä antaa voimaa.

LÄHETYSYHDISTYS KYLVÄJÄ

KANNEN KUVA: SAIJA TIILIKAINEN

”

Minä luotan sinun armoosi, saan iloita sinun avustasi. Minä laulan kiitosta Herralle, hän pitää minusta huolen.”

Ps. 13:6

5

PÄÄKIRJOITUS

Samuelin opissa

Profeetta pystytti avun kiven ja sanoi: ”Tähän asti Herra on auttanut meitä.”

6

TAPAHTUMAT

Kohti Kesäpäiviä

Missiologinen symposium ja Kesäpäivät kutsuvat Turkuun 5.–7.6.

44–45

KEHITYSYHTEISTYÖ

Vammaistyötä Etiopiassa

Afrikan sarvessa haavoittunut sotilasopettelee elämään vammansa kanssa.

30–31

URAPOLKU

Kiitos isä ja äiti!

Katariina Leskelä sai kotoa eväät ja esikuvat.

”

Heikko uskomme tarvitsee
aineeseen sitoutunutta
vahvistusta.

Avun kiviä

MAGNUS RISKÄ lähetysjohtaja

magnus.riska@kylvaja.fi

Samuel sai Jumalan kutsun nuoruudessaan. Juutalaisen historioitsijan Josefuksen mukaan hän oli silloin 12-vuotias. Minä taisin olla saman ikäinen, kun eräänä iltana tuli mieleeni ajatus: ”Jos Jumala kutsuu minut Afrikkaan, mitä minä osaan afrikkalaisille sanoa?” Jälkeenpäin olen miettinyt mistä tuokin tuli. Äitini toimi seurakunnan urkurina ja saattaa olla, että olen ollut mukana lähetystilaisuuksissa.

Viime vuodet olen asunut Afrikassa ja sanomista on löytynyt, vaikka ei kulttuurirajat ylittävä vuorovaikutus ole aina helppoa. Samuelin tehtävä puhua ihmisille Herran Sanaa ei sekään ollut helppo. Hän sai välillä tehtäviä, joista heikkohermoinen olisi livistänyt, mutta hän ei sitä tehnyt.

Uskon tie ei ole helppo, vaikka meillä olisi kuinka hyviä esikuvia. Paavali oli tästä hyvin perillä, kun hän vertasi ihmistä saviastian. ”Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme” (2 Kor. 7:4). Tätä aarret-

ta eli evankeliumia saamme Kylväjässä viedä maailmalle, vaikka tuskin me rohkenemme verrata itseämme Samueliin. Keväällä jatkamme Kylväjässä sen pohtimista, minkälaisen strategian ohjaamina jatkamme eteenpäin. Yhdistyksemme hyvä työ on minulle tuttua vuosien takaa. Uutena lähetysjohtajana saan olla mukana saattamassa strategiatyön päätökseen. Visiomme on jo vuosia ollut tavoittamattomien tavoittaminen. Tähän emme kajoa, sillä se on Kylväjän DNA. Strategiaa on kuitenkin hyvä säännöllisesti terävöittää, sillä olosuhteet muuttuvat. Olisi hienoa, jos voit olla mukana rukoilemassa tämän prosessin puolesta.

Palataan vielä Samueliin. Hänkin oli tietoinen ihmisen tarpeista. Me olemme savesta ja unohtamme nopeasti mitä Jeesus on tehnyt puolestamme. Kun Samuel rukoili, israelilaiset pääsivät taistelussa voitolle filistealaisista (1. Sam. 7). Tämän jälkeen hän pystytti merkin, joka muistutti heitä Herran avusta: ”Tämän jälkeen Samuel otti kiven ja asetti sen

Mispan ja Senin välille. Hän antoi kivelle nimen Eben-Eser, Avunkivi, sanoen: ”Tähän asti Herra on auttanut meitä” (1. Sam. 7:12).

Me saviastiat tarvitsemme tällaisia muistutuksia vahvistamaan uskoamme. Luterilaisessa teologiassa korostetaan, että heikko uskomme tarvitsee myös aineeseen sitoutunutta vahvistusta. Tätä saamme sakramenteissa, kasteen vedessä ja ehtoollisen leivässä ja viinissä. Nämä ”avunkivet” ovat meille tärkeitä. Tähän asti Herra on meitä auttanut, ja hän tekee sen myös jatkossa.

SAIDA TILKANEN

Juutalaisuus esillä symposiumissa ja Areenassa

Kylväjän Kesäpäivät alkavat Turussa 5.6. Kylväjän ja Mikaelinseurakunnan järjestämällä missiologisella symposiumilla. Tilaisuudessa tarkastellaan messiaanisen teologian, kirkon itseymmärryksen ja lähetysten suhteita.

– Holokaustin jälkeen juutalaislähetys on ollut euroopalaissa kirkkoissa kriisissä ja sen oikeutusta on kyseenalaistettu. Kristittyjen ja kristillisen lähetystyön suhde juutalaisuuteen on monella tapaa kipeää historiaa. Kirkon identiteetti on vuosisatojen ajan rakentunut vastakkainasettelulle juutalaisuuden kanssa, Kylväjän koulutuspäällikkö **Hanna Lindberg** kertoo.

Tämän päivän messiaanisen liikkeen suhtautuminen lähetykseen vaihtelee. Liikkeen sisällä heränneitä kriittisiä äänenpainoja ja uusia teologisia suuntauksia avaa messiaaninen teologian tohtori **Richard Harvey** Britanniasta. Mukana myös TM **Sanna Erelä**, TT **Tomi Karttunen**, väitöskirjatutkija **Toni Kokkonen**, professori **Antti Laato** ja dosentti **Magnus Riska**.

Kylväjä Areena torstaina 12.3. kello 10–11 on ennakotapahtuma kesäkuun missiologisen symposiumin ja kesäpäivien teemasta. Aiheena ovat uskomme juutalaisten juurien ja juutalaisten parissa tehtävän työn merkitys kristityille.

Etä tapahtumassa Kylväjän koulutuspäällikkö Hanna Lindbergin kanssa keskustelevat Åbo Akademin Vanhan testamentin ja judaistiikan professori Antti Laato, Turun Mikaelinseurakunnan nuorisopappi **Jonathan Westergård** ja Kylväjän nuorten aikuisten työstä vastaava **Sara Gumé**.

Raamattu – lähetysten paras työkalu

Tel Avivin Immanuel-kirkossa järjestettiin jouluna juhlia, joissa jaettiin Raamattuja ja muuta hengellistä kirjallisuutta. Israelin Raamattuseuran työntekijä **Andre Ball** lähettää suomalaisille ystäville terveisiä: “Kiitos rukouksistanne! Kirkko oli täynnä israelilaisia, jotka juhlivat kanssamme joulua. Jaoin joululahjoiksi paljon heprean- ja venäjänkielisiä Raamattuja. Saimme kertoa monille evankeliumin.”

Kylväjän suunnitelmissa on lähettää alkuvuonna Israeliin uusi työntekijä, jonka yhtenä tehtävänä on seurakuntatyö Immanuel-kirkolla.

Kylväjän uusi lähetysjohtaja **Magnus Riska** jatkaa järjestön perustajiin kuuluvan **Per Wallendorffin** jäljillä kristinuskon juutalaisten juurien esillä pitämistä. Tähän liittyy rohkeus väittää, että koko Raamattu on Jumalan sanaa ja evankeliumi on kerrottava myös juutalaisille.

Muutoksia työalueilla

Lähetystyöntekijät **Tuomas** ja **Mari-Kaisa Auvinen** lähtivät uudelle työkaudelle Japaniin tammikuussa. Keski-Aasian työntekijämme on liittynyt diasporatyön tiimiin. Hän teki joulukuussa työvierailun Lesvokselle ja jatkaa perehtymistä kansainvälisen diasporatyön verkostoihin ja laajan työn kokonaisuuteen.

Yrittäjä, haluatko tukea lähetystyötä mainostamalla Kylväjä-lehdessä?

Ota yhteyttä: varainhankinta@kylvaja.fi

Yhteyden strategia 2030

Kylväjän johtajien pöydällä on alkuvuodesta Kylväjä 2030 –strategia, jonka on tarkoitus valmistua Turussa vietäviin Kesäpäiviin mennessä.

– Keskeiseksi teemaksi on noussut yhteys ja sen merkitys kaikessa työssämme. Jumalan valtakunta on yhteyttä luojamme ja lunastajaamme, ja lähetystyö on tähän yhteyteen kutsumista. Kotimaassa yhteys ja yhteistyö ovat avaimia siihen, että lähetystyö on maailmalla mahdollista, strategia-työn aloittanut **Janne Aitta** kertoo.

Kylväjää väliaikaisesti johtanut Aitta siirtyi vuoden alussa apulaislähetysjohtajaksi ja jatkaa työalueiden strategian parissa. Prosessia johtaa lähetysjohtaja **Magnus Riska**.

Kylväjän lähetystyö jaetaan uudessa ajattelussa kolmeen osa-alueeseen, joilla on kaikilla oma erityislaatunsa. Juuta-

laistytöä tehdään nykyisin sodan runtelemissa maissa. Pioneerityössä mennään Aasian ja Afrikan saavuttamattomien kansojen pariin.

– Haluamme säilyttää työmme pioneeriluonteen ja terävöittää sitä entisestään, Aitta toteaa.

Diasporatyössä Kylväjä palvelee liikkeellä olevia kansoja. – Pakolaisuus on kasvava ilmiö ja murheellinen todellisuus, joka kuitenkin antaa monille ihmisille mahdollisuuden kohdata Jeesuksen, Aitta kuvailee.

Vuonna 2026 Kylväjän hallitukseen kuuluvat FM **Kaisa Hautio** (vpj), DI **Teemu Liikala**, TM **Lea Lukka**, TM **Marja-Kaarina Marttila**, LuK **Erkki Puhalainen** (pj.), VTM, TM **Torsten Sandell**, rovasti, TM **Jouni Turtiainen** sekä KTM **Pauli Vehko**.

”

Kolme ensin. Jeesus ensimmäisenä, juutalaisille ensin ja Jumalan vanhurskaus on se pohja, jolta julistamme Kristusta.

Per Wallendorff, Kylväjän vuosikirja 1980

• • • •

Lastenjuhla pommisuojaissa

Ukrainassa juhlittiin joulua tammikuussa pommitusten keskellä. Kumppanimme, diakoni **Vladislav Smokvin** järjesti tiiminsä kanssa Odessassa vammaisille lapsille joulujuhlia. Ensimmäinen tilaisuus sujui hyvin roolipukuisten leikittäjien, lumiukon, pingviinin ja enkelin kanssa. Mukana oli hengellinen osuus ja lapsille jaettiin lastenkirjoja. Isompien lasten juhlan aikana soi ilmahälytys ja kaikkien oli laskeuttava pommisuojaan, jossa pastori kertoi lapsille joulusta.

Kolmas juhla pidettiin näkövammaisten kerhotalolla, jonne oli kutsuttu lapsia koko kaupungin alueelta eri vammaisyhdistysten kautta. Ilmahälytyksistä ja sähkökatkosta huolimatta juhla oli onnistunut. Sähkökatkosten vuoksi monet vammaiset lapset eivät päässeet mukaan, koska hissit eivät toimineet. Heidän ja monien vanhusten luokse kumppanimme tekivät kotikäyntejä.

Osallistu:
kylvaja.fi/
auta-
ukraina

Maailma tarvitsee Toivon työpajoja

Maailmassa on käynnissä useita väestötason kriisejä. Aseelliset konfliktit ja täysimittaiset sodat, luonnon-onnettomuudet, köyhyys ja osattomuus koettelevat ihmisten henkistä ja fyysistä kriisinkestävyyttä.

Psykiatrian erikoislääkäri **Marja Kuronen** on nostanut useissa yhteyksissä esille suurten ihmismäärien auttamisen haasteen. Hänen mukaansa tarvitsemme toimintatapoja, joissa on mukana myös niin kutsuttu neljäs sektori eli spontaanit vapaaehtoiset. Kylväjän Toivon työpajat ovat yksi tapa vastata tähän tarpeeseen.

Maailmassa on 123 miljoonaa pakkomuuton koskettamaa ihmistä. Luonnononnettomuuksissa ja sodissa vammautuneita

ja traumatisoituneita on paljon. Kuronen huomauttaa, että heidän pääsemisensä traumoihin erikoistuneen ammatti-avun piiriin on käytännössä mahdotonta. Kylväjän Toivon työpajassa käytetään ”Counselling First Aid” (CFA) –menetelmää, joka sopii esimerkiksi pakolaisten ja suuronnettomuusuhrien kohtaamiseen diasporatyössä.

Aiheesta voi lukea lisää Marja Kurosen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ylitarkastajan **Annina Sadeojan** artikkelista ”Puheenvuoroja henkisestä kriisinkestävyydestä” (Aluehallintoviraston julkaisuja 2025).

Lue lisää: kylvaja.fi/Kylvajan-toivon-tyopaja

Joulukeräys yllätti

Kylväjän joulukeräys kahden lähetystyöntekijän lähettämiseksi tuotti 16.1. mennessä **34 524,20 euroa**. Kiitos kaikille osallistuneille!

Keräysvaroilla katamme monenlaisia kuluja, joita kotimaassa syntyy lähtöön valmistautumisesta sekä uuden työntekijän asettumisesta uuteen maahan. Lähi-Itään suuntaavan lähettimme kanssa on voitu solmia työsopimus ja hän lähtee työalueelle heti kun myönteinen viisumipäätös on tullut. Toinen uusi lähetystyöntekijä jatkaa vielä entisessä työssään ja valmistautuu samalla lähtöön.

Opi lisää globaalista lähetyksestä

Kylväjän vuoden toisessa lähetystyön koulutusmoduulissa 20.–21.3. pureudutaan Raamatun pelastushistoriaan, lähetyksen perusteisiin ja kristinuskon juutalaisiin juuriin. Huhtikuussa aiheena on lähetystyöntekijän ja lähetysjärjestön identiteetti, kutsumus ja strateginen ajattelu. Toukokuussa keskitytään kulttuurien väliseen palveluun.

Moduulit on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat löytää kutsumuksensa ja varustautua palvelemaan Jumalan missiossa. Voit olla esimerkiksi lähetystyöstä kiinnostunut nuori aikuinen, oman alasi asiantuntija tai seurakunnan työntekijä.

Avoimia kahden päivän moduuleja järjestetään vuoden aikana kahdeksan, ja niihin voi osallistua yhteen tai vaikka kaikkiin. Lisätietoja kotisivuilla: kylvaja.fi/koulutukset.

”Kiitos yhteisestä matkasta!”

Tammikuussa päättäneeseen Lähetetty-koulutukseen osallistunut **Ella Rekola** kiittää Kylväjää, OPKOa, Suomen Raamattuopistoa ja Sansaa rohkaisevasta matkasta, joka antoi uusia ystäviä, syvällisiä keskusteluja ja ymmärrystä Jumalan lapsen identiteetistä.

– Ymmärsin entistä syvällisemmin, mikä on identiteettini Jumalan lapsena ja että meidät on kaikki kutsuttu elämään suolana ja valona maailmassa.

Uudenlaiset ajatukset omasta tulevaisuudesta yhdistyivät Rekolan mielestä hienosti Taivaallisen Isän läsnäoloon ja pyrkimykseen tuntea häntä entistä syvemmin.

Teologianopiskelija **Erin Laaksoa** Lähetetty-kurssi innosti pohtimaan niitä monia tapoja, joilla lähetystyötä voi tehdä.

– Lähetetyn tehtävässä on tärkeä ottaa vastaan Jumalan armo, ettei se jää turhaksi. On riisuuduttava omavalmaisuudesta ja puettava ylle Kristus Jeesus, Erin Laakso sanoo.

Laakso on huomannut, että silloinkin, kun ei vielä tiedä, mihin Jumala kuljettaa, hän voi irrottaa katseen itsestään.

– Koska Jeesus kutsuu meitä seuraamaan ja lähtemään liikkeelle, hän kyllä antaa kaiken mitä tarvitsemme. Lähetetty-koulutus on rohkaissut minua suuntaamaan katseen Kristukseen, luottamaan Häneen ja sanomaan: ”Tässä olen Herra, lähetä minut, varusta minut ja toimi kauttani kuten tahdot.”

Lähetetty-alumnien retriitti järjestetään 10.–11.4. ja nuorten aikuisten Legacy-aktiomatka Kreikkaan 20.–29.3. Diasporatyön opintomatka Kreikkaan järjestetään 13.–20.10. (katso erillinen ilmoitus sivulla 49).

Sitkeästi heikoimpien rinnalla

Kylväjän tämän vuoden suosituskolehti kerätään heikoimassa asemassa olevien ihmisten hyväksi Etiopiassa ja Itä-Aasiassa.

Etiopiassa vammaiset naiset kohtaavat esteitä ja syrjintää. Kylväjä on aloittanut ulkoministeriön tuella kehitysyhteistyöhankkeen, jossa vahvistetaan naisten mahdollisuuksia osallistua yhteisön yhteiseen päätöksentekoon, parannetaan toimeentulomahdollisuuksia ja parannetaan esteettömyyttä julkisissa tiloissa ja liikenteessä. Kumppanimme on Etiopian Mekane Yesus-kirkon kehitysyhteistyöorganisaatio.

Itä-Aasian suljetun maan vaikeissa olosuhteissa elävää kansaa palvelemaan koulutuksen ja avustustyön kautta. Opiskelu yliopistossa antaa nuorille mahdollisuuden kehittää omaa maataan ja sen tulevaisuutta.

Suosituskolehdiin voi kerätä sellaisina pyhinä, jolloin seurakunta saa itse valita kolehtikohteensa.

– Kolehdit ovat Kylväjälle tärkeitä näkyvyyden, lähetystyöhön kutsumisen ja taloudellisen tuen kannalta, verkostojohdaja **Miika Korppi** muistuttaa.

Lähetetty-kurssilaisia viimeisessä viikonlopussa 9.–10.1. Kuvassa vasemmalta oikealle: Ville Saarijärvi, Erin Laakso, Ella Rekola, Roosa Latvala, Silja Rauhaniemi, Hanna Ahonen sekä ruudun takana Hanna Kaartokallio, Aarni Kaartokallio ja Matleena Laaksonen.

58 %

maailman ihmisistä asuu kaupungeissa.

Lähde: Maailmanpankki.

Hyvät esikuvat sparraavat Kylväjän uutta johtajaa

Kylväjän ensimmäisellä johtajalla Per Wallendorffilla ja Magnus Riskalla on paljon yhteistä. Molemmat ovat ruotsinkielisiä pappeja, jotka palvelivat Israelin-lähetteinä ja tekivät tieteelliset tutkimuksensa Jerusalemissa Kuolleen meren kääröistä. Kampaustyylikin on yhteneväinen. Molempien kutsumuksen ytimessä on Jeesus-keskeinen lähetystyö ja rukous.

Kylväjän johtajana vuoden alussa aloittanut dosentti **Magnus Riska** ehti tavata Kylväjän perustajiin kuuluneen **Per Wallendorffin** ja osallistua tämän hautajaisiin. Riskan on ollut helppo yhtyä Kylväjän arvoihin, jotka ovat olleet samat siitä asti, kun järjestö perustettiin Wallendorffin johdolla 1974.

Riska kertoo Jumalan johdattaneen häntä elämässä ja lähetystyössä selkeiden käännekohtien kautta. Hän kokee saaneensa näihin hetkiin ja valintojen tekemiseen myös ihmisiltä erityistä rohkaisua ja vahvistusta.

Tunnettu esirukoilija **Ulla-Christina Sjöman** oli merkittävässä roolissa monessa Riskan elämän taitekohdassa.

Kylväjässä on Wallendorffin ja järjestön toisen ”perustajaisän”, rovasti **Olavi Peltolan** hyvin erilaisten näkemysten perintönä avaruutta suhtautumisessa armolahjoihin. Itseään Magnus Riska luonnehtii maltilliseksi karismaattikoksi.

– Jokainen lähetti kohtaa lähetystyössä tavalla ja toisella Jumalan yliluonnollisuuden. Tässä todellisuudessa elämistä kaipaamme myös kotimaassa.

Riskan mielestä Raamattuun sitoutunut luterilainen konservatismi suojelee ylilyönneiltä ja on erinomainen lähtökohta spiritualiteetille, jossa luotetaan rukoukseen ja odotetaan Jumalan vastaavan.

Vaikea kysymys vaimon haudalla

Jumala on johdattanut Magnus Riskan myös syviin vesiin ja pimeään. Riskan ensimmäisen vaimon **Gunlög Riskan** kuolemaan johtanut sairastuminen vuonna 2004 jätti kolmen pienen lapsen isän yksin suuren kysymyksen kanssa: ”Miten Jumala saattoi sallia tämän?”

Magnus eli omaa suruaan samaan aikaan kun Suomi suri Aasian tsunamin uhreja. Tärkeä käännekohta tapahtui juoksulenkillä. Jumala vastasi sydämen huutoon radiohartauden kautta. Pian rinnalle ja myöhemmin kumppaniksi myös lähetystyöhön löytyi **Gunilla**.

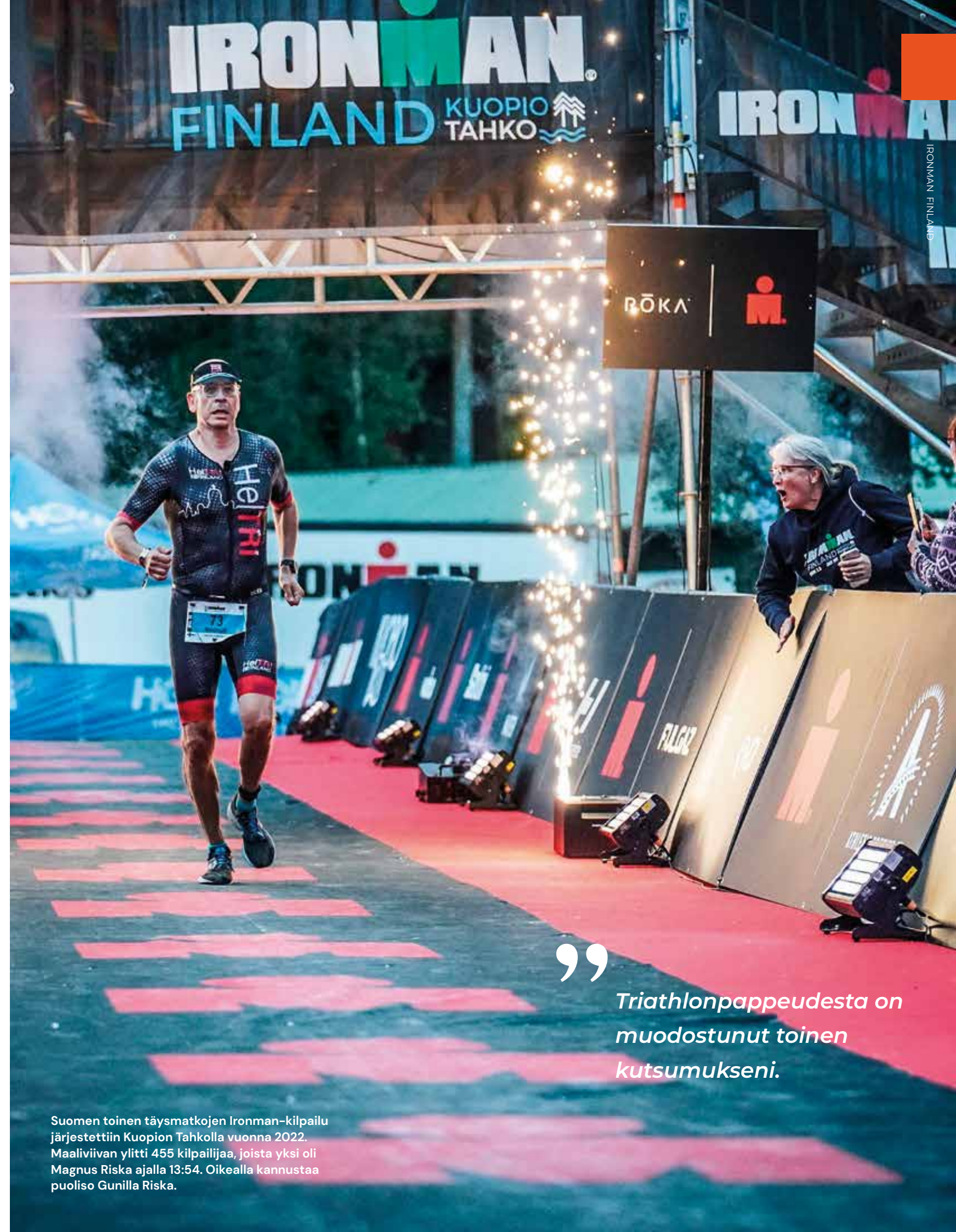
– Jumala antoi avun.

Magnus Riska tuli uskoon vuonna 1982. Herätyskristillisten viidesläisten järjestöjen toiminnasta kulki luonteva polku Kylväjään.

– Suomen Raamattuopisto ja Opiskelija- ja koululaislähetys ovat olleet itselleni tärkeitä paikkoja. Lähetyskutsun sain Studentmissionin illassa, kun **Stig-Olof Fernström** antoi tehtäväksi kirjoittaa kirjeen Jumalalle.

Kirjeessä Riska kertoi olevansa käytettävissä ja valmis lähtemään lähetystyöhön.

Kutsumus motivoi opiskelemaan ja suuntasi myös jatko-opintoihin. Tutkinnot ja erityisosaaminen ovat avanneet ovia. Opiskelujen aikana herännyt kiinnostus heprean kieleen ja Vanhaan testamenttiin elää edelleen vahvana.

”

Triathlonpappeudesta on muodostunut toinen kutsumukseni.

Suomen toinen täysmatkojen Ironman-kilpailu järjestettiin Kuopion Tahkolla vuonna 2022. Maaliviivan ylitti 455 kilpailijaa, joista yksi oli Magnus Riska ajalla 13:54. Oikealla kannustaa puoliso Gunilla Riska.

”

*Jännittää. Mutta koen tämän
Jumalan johdatukseksi.*

Magnus Riska ja diakonissa Gunilla Riska ovat olleet yhdessä lähetystyössä Etiopian Hawassassa. Magnus opetti Tabor Evangelical Collegessa Vanhaa testamenttia ja Gunilla englantia.

Pastori Jaffassa, tutkija Jerusalemissa

Nuori perhe kävi 1995 lähetyskurssin ja muutti Israeliin. Hepreaa osaava pappi teki seurakuntatyötä Immanuel-kirkossa Jaffassa ja suoritti samaan aikaan jatko-opintoja Heprealaisessa yliopistossa Jerusalemissa. Yhdistelmä oli käydä ylivoimaiseksi työpäivien venyessä kohtuuttomiksi.

Väitöskirjan valmistuttua Riska jatkoi työtä Caspari-keskuksessa Jerusalemissa, jossa hän kirjoitti Qumranin teksteistä opintomateriaalin keskuksen käyttöön.

Viimeksi Riska oli lähetystyössä Gunillan kanssa Etiopiassa, jossa hän opetti Tabor Evangelical Collegessa Vanhaa testamenttia.

– Opetin myös juutalaisista juurista ja kirjoitin opintomateriaalia. Kehitin sellaisen kuvan, että Vanha testamentti on talon perustus. Uusi testamentti on koti, joka on rakennettu hyvälle ja tukevalle perustalle.

Vertauskuva sopi hyvin Etiopiaan, jonka kulttuuriset juuret ovat seemiläisyydessä ja siis lähellä Vanhan testamentin maailmaa.

– Olen iloinen, että kristillisen uskomme juutalaisia juuria pidetään esillä Kylväjässä. Tätä jatketaan.

Raamattu johtaa lähetykseen

Missiologisia vaikutteita Riska kertoo saaneensa erityisesti **Christopher Wrightilta**. Wright on anglikaanibritti ja Vanhan testamentin tutkija, joka on työskennellyt lähetystyössä Intiassa ja johtaa nykyisin **John Stottin** perintöä kantavaa Langham-yhteisöä.

Yhteisö kouluttaa seurakuntiin eri puolille maailmaa lähetyksinäköä kantavia ja sanaan syvästi juurtuneita työntekijöitä. Riska tunnistaa tavoitteissa paljon samaa kuin Kylväjässä.

– Mikä on tehokkain tapa evankelioida esimerkiksi juutalaisia? Anna heille Raamattu!

Eksegeetti-Riska toteaa uudelleen, että Vanha testamentti on kaiken perusta.

– Sieltä luemme, miten Jumala toimii. Pienen kansan kautta.

Raamattu on Riskalle valtameri, jonka pinnan alle hän on voinut sukeltaa heprean kielen avulla. Hän lukee kirjaa päivittäin hepreaksi ja löyrtää sen sivuilta kehotuksen rukoilla rauhaa Jerusalemlle.

Rukousaiheeksi sopii sekin, ettei meistä tulisi propagandan uhreja. Nyt käydään nimittäin kahta sotaa, fyysistä ja informaatio-sotaa. Riska muistuttaa, ettei rakkaus juutalaista kansaa kohtaan tarkoita yksisilmäisyyttä.

– Näen, että tämä rakkaus on tuonut vuosikymmenten aikana suomalaisille kristityille paljon siunausta ja syventänyt esimerkiksi Raamatun tuntemusta.

Maallikkoja maailmalle

Kirkossa on käyty viime aikoina kuumia keskusteluja pappisvirasta. Keskustelujen tuoksinassa Magnus Riska huomauttaa, että Kylväjä on vahvasti maallikkolähetysjärjestö. Vahvasta maallikkoudesta löytyy paljon enemmän hyviä kuin huonoja puolia, mutta on siinä tietysti myös haasteensa.

Teologian tuntemus voi olla ohutta. Seurakuntavierailuilla ei voi palvella liturgina ja saarnaaminen voi tuntua isolta vastuulta. Viime vuosina papit ja muut kirkollisen koulutuksen saaneet henkilöt eivät ole juuri hakeutuneet lähetystyöhön Kylväjän kautta.

– Pieniksi olisivat rivimme kutistuneet ilman maallikkokristittyjä.

Maallikkouden korostamisen lisäksi Kylväjää on luonnehtinut alusta asti pohjoismainen yhteistyö. Riskalla on siitä kokemusta kahden norjalaisen kumppanijärjestön kanssa.

– Yhteistyömme Norjan luterilaisen lähetysliiton (NLM) kanssa on edelleen vahvaa, ja sitä on hyvä entisestään vahvistaa. Meitä yhdistää samanlainen lähetyksnäkemys, matalakirkollisuus ja maallikkojen vahva rooli. NLM:ssä maallikkous on jopa vahvempaa kuin Kylväjässä.

Todistetusti teräsmies

Vaikka Magnus Riskalla ja Per Wallendorfilla on paljon yhteistä, on heillä myös yksi selkeä ero. Riskalla on takanaan yhdeksän täyttä triathlonmatkaa eli teräsmieskilpailua. Kilpailussa uidaan 3,8, pyöräilläään 180 ja juostaan 42,2 kilometriä.

– Innostuin triathlonista 90-luvulla lajin kansainvälistä huippua **Pauli Kiurua** seurattessani. Kilpailla aloin vasta paljon myöhemmin, mutta 'triathlonpappeudesta' on muodostunut toinen kutsumukseni.

Muutamana vuonna Riska on saanut mikrofonin kädessään siunata kansakilpailijat Joroisilla.

– Kilpakuntoilu ja siihen valmistautuminen pitää pääni kasassa.

Urheilijalle on ehtinyt kertyä myös johtamisesta jo monenlaista kokemusta.

– Haluan olla palveleva johtaja, joka mahdollistaa alaisten työtä poistamalla sen edestä esteitä. Paimeisuus on iskujen vastaanottamista työntekijöiden puolesta.

Armeija-aikaisissa johtamisopinnoissaan Riska epäonnistui, mutta hän kokosi itsensä ja päätti oppia. Rippikoulussa opettaminen helpottui omien lasten myötä. Tuomiokapitulissa työskennellessään hän suoritti organisaatiokonsultin opinnot ja kerrytti kokemusta asiantuntijoiden johtamisesta.

– Kuuntelemalla pääsee pitkälle. Hyvä esimies on myös hyvä alainen.

Takaisin antamisen vuoro

Riska ymmärtää lähetystyöntekijöiden tuntemuksia, sillä hän siirtyi suoraan lähetistä lähetysjohtajaksi. Ennen seurakuntatyötä Sipooossa ja dekaanin tehtäviä Porvoon hiippakunnassa Riska toimi Kylväjässä koulutuspäällikkönä ja vastasi lähettien kouluttamisesta.

Hän on kiitollinen voidessaan tuoda kaiken kokemuksensa Kylväjän käyttöön, sillä järjestö on antanut hänelle paljon. Hän tunnustaa, että olo on kuin lähetystyöntekijällä, joka lähtee ensimmäiselle työkaudelle ja toivoo, että lähtöjuhlan sijaan oltaisiin jo paluujuhlassa.

– Jännittää. Mutta koen tämän Jumalan johdatukseksi.

Riskan mielessä on ollut Jumalan monimerkityksellinen käsky Abrahamille.

– Lähde liikkeelle! Lähde entisestä kohti uutta ja tuntematonta. Jumala osoittaa suunnan.

Näkemiin, Keski-Aasia!

KESKI-AASIA En voi turvallisuussyistä palata työalueelleni. Haikeata on. Kirjoitin hyvästelyssäni: ”Jos kävisi niin, että en enää ikinä voi laskea jalkaani työalueen maankamaralle, voin vain kiittää Jumalaa kaikista vuosista, jotka sain viettää maassa. On ollut etuoikeus ja kunnia olla siellä.” (--) Minulta on Suomessa kysytty mikä työalueelleni on parasta. Siihen olen vastannut – ihmiset. Tämän kirjoitin myös työkavereilleni. Kun en tiennyt jotain tai tein jotain naurettavaa, he olivat kärsivällisiä ja armollisia. Kun turhauduin, he kestivät sen. Kun tarvitsin heidän apuaan työssä tai vapaa-ajalla, he auttoivat. Töitä tehdessämme nauroimme paljon. Haluan jättää yhteistyöjärjestön, paikalliset työkaverit ja heidän perheensä sekä ulkomalaiset tiimiläiset rukouksiin: että he voisivat turvallisesti elää ja tehdä työtään. Pyydetään, että Jumala ilmestyisi paikallisille voimallisesti ja käänteentekevästi. Voimme myös rukoilla, että Jumala johtaisi uusia ulkomaalaisia työhön. **Keski-Aasian työntekijä**

Toivon työpaja Ukrainaan

DIASPORATYÖ Anne jatkaa työtään diasporatyöntekijänä ja **Aatu** on tällä hetkellä vuosilomalla ennen eläköitymistään 1. maaliskuuta. Yhdessä kuitenkin jatkamme, joten tulette tapaamaan myös Aatua reissuillamme. (--) Aloitamme tammikuussa traumatyöpajan etänä yhdessä **Risto ja Marja Liedenpohjan** kanssa Ukrainan Odessaan. Parituntisia kokoontumisia on 4–5 kappaletta aina tiistai-iltaisina. Pyydämme rukousta tämän työpajan puolesta, sillä toteutamme sen ensimmäistä kertaa sotaa käyvään maahan. Olemme ideoineet muitakin mahdollisia etätyöpajoja ja paria kenttämатkaa. Monen asian pitää kuitenkin toteutua ennen kuin työpajat toteutuvat, joten tarvitsemme tähänkin rukouksianne. **Aatu ja Anne Gröhn**

Aurinko nousee Odessassa

UKRAINA/SUOMI Vuoteen 2025 sisältyi paljon iloisia uutisia Odessasta. Messiaanisisä seurakunnassa on iloittu useista kasteista ja kasvava vammaisten raamattupiiri on saanut käyttöönsä kokoontumistilat. Auta Ukrainaa –keräyksen varoilla yhteistyökumppanimme ovat voineet

hankkia ruokaa ja lääkkeitä ynnä muuta välttämätöntä tuhansille ihmisille. On suuri Jumalan ihme, että työ on voinut jatkua ja laajentua sodan oloissa. Viime aikoina vihollinen on hyökännyt eniten juuri Odessaan ja sen lähialueille aiheuttaen paljon tuhoa infrastruktuurille. Jos ennen ratikat kulkivat ja vettä ja sähköä sai säännöstylysti aikataulun mukaan, niin nyt Odessassa on kaikista aikatauluista jäljellä vain auringon nousun ja laskun aikataulu, kuten he itse asian kuittaavat mustalla huumorilla. Rukoillaan terveyttä vammaistyöntekijä **Vladislaville** ja hänen vaimolleen **Natashalle**. Rukoillaan varjelusta koko Odessan kaupungin ylle. Rukoillaan taitoa sähkölinjojen korjaajille. Rukoillaan oikeudenmukaista rauhaa Ukrainaan. **Risto ja Marja Liedenpohja**

Riittämättömyys on Jumalan kutsu

JAPANI Olemme käyneet Suomen jaksomme aikana Japaniin keskustelua tulevan työkauden strategiasta. **Tuomas** tulee saarnaamaan useammin, noin kerran kaudessa meille jo tutussa Kakogawan seurakunnassa ja myös muissa Länsi-Japanin luterilaisen kirkon seurakunnissa. Pääsemme auttamaan kirkon jatkuvassa pappispulessa. Japanilainen pappi saattaa olla vastuussa jopa kolmesta seurakunnasta. Evankelioiva musiikkityö jatkuu ja kirkko on toivonut meidän kiertävän yhä laajemmin tukemassa paikallisten seurakuntien tavoittavaa työtä. Viimeisen viiden vuoden aikana **Mari-Kaisa** on saanut jutella lukuisten japanilaisten naisten kanssa. Monissa keskusteluissa nousee esiin omien voimien riittäminen. On parempi pärjätä yksin kuin pyytää apua, olla tarvitseva ja tunnistaa omat rajansa. Kuulostaako tutulta? Omin voimin selviäminen on meille suomalaisillekin tuttua. Suomalainen sisu saa puskemaan vaikka läpi harmaan kiven! Jossain tulee kuitenkin raja vastaan. Jumala kutsuu meitä riittämättömyytemme kautta yhteyteen kanssaan. Jumala tietää, ettemme pärjää yksin. Hän syntyi seimeen pieneksi vauvaksi ja oli täysin vanhempiensa huolenpidon varassa. Meitä Jumala kutsuu yhä uudelleen: ”Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.” (Matt. 11:28) **Mari-Kaisa ja Tuomas Auvinen**

Jeesus antoi identiteetin

ISRAEL Poikiemme kasvuympäristö on hyvin monikulttuurinen, enkä ihmettele, että asioiden ja identiteetin hahmottamisessa on vaikeuksia. Pojat ovat käyneet arabiankielistä episkopaalista koulua, jossa on vietetty idän ja lännen kirkkojen juhlat, muslimien juhlat sekä osa juutalaisista juhlista. Nyt **Samuel** on hepreankielisessä koulussa, jossa vietetään juutalaiset juhlat. Melkein kaikkien luokkakavereiden kotona puhutaan venäjää. Kun joulukuun puolessa välissä vietettiin hanukkaa, poika sai viikon lisää joululomaa. Päänvaivaa eivät tuota pelkästään juhlien ajankohdat, sillä Samuelilla on paljon kysymyksiä oman ja toisten uskon perusteista. **Elias** kertoi, että ennen uskoontuloaan hänen identiteettinsä oli ollut todella hukassa ympäröivän moninaisuuden keskellä. Oli helpotavaa ja merkityksellistä löytää identiteetti Jeesuksessa: ”Jeesus pelasti minut hämmennykseltä ja antoi selkeän ja vahvan identiteetin.” Samuel valmistautuu ensi kesän rippikouluun, joten pyydän kätkemään hänet ja veljensä rukouksiin. **Pirkko Said**

Addis Abebassa lasketaan kynnyksiä

ETIOPIA Olen aloittanut työt hanketoimistolla. Nelivuotinen hanke, joka vahvistaa vammaisten asemaa, vaikuttaa eräässä Addis Abeban kaupunginosassa. Kollegoideni mukaan alueella asuu poikkeuksellisen paljon vammaisia. Tiimi uskoo tavoittaneensa jo 3570 ihmistä järjestämien koulutusten kautta. Osana hanketyötä tiimin jäsenet ovat myös tutkineet julkisten rakennusten esteettömyyttä pyörätuolinkäyttäjille. Osa Suomen ulkoministeriön myöntämästä hanketuesta on korvamerkitty muutostöille esteettömyyden parantamiseksi. Alueella asuu sekä kristittyjä että muslimeja, koska etiopialaisten lisäksi siellä asuu myös muihin kansoihin kuuluvia. Asenne vammaisuutta kohtaan on melko samanlainen sekä kristittyjen että muslimien keskuudessa; se nähdään Jumalan rangaistuksena. Tämän asenteen vuoksi monet perheet häpeävät vammaisia perheenjäseniään ja kätkevät heidät koteihinsa. Tiimiläisillä on hyvä asenne kulttuurisia haasteita kohtaan, ja he vaikuttavat todella motivoituneilta. He panostavat siihen sata prosenttia. Rukoilkaa, että pystyn tukemaan tiimiä hienossa työssä, jota he tekevät! **Christina Harald**

Omaisuskansan suojana

SUOMI Juutalaiset eivät vietä joulua, eivät yleensä edes messiaaniset juutalaiset. Hanukka on temppelin vihkimisen muistojuhla, josta ei suoranaisesti kerrota Raamatussa, mutta johon Johanneksen evankeliumin mukaan Jeesuskin osallistui (Joh. 10:22). Hanukan taustalla on kertomus öljyihmeestä. Jerusalemin temppeli oli häväisty, ja se oli korjattava ja puhdistettava. Juutalainen perimätieto kertoo, että erityistä pyhää öljyä kynttelikön sytyttämistä varten oli jäljellä vain yhden päivän annos.

Kuitenkin pappien hämmästykseksi öljy riittikin kahdeksaksi päiväksi, eli juuri niin kauan, että lisää öljyä oli ehtinyt valmistua. On vaikea varmuudella sanoa, onko öljykertomus historiallinen tosiasia, mutta joka tapauksessa sen sanoma on kuulemisen arvoinen. Uuden liiton aikana me kaikki Jeesukseen uskovat olemme Pyhän Hengen temppeli. Yhdessä Jeesukseen uskovien juutalaisten kanssa meitä kutsutaan antamaan sydämemme yhä uudelleen Jumalalle, hänen henkensä puhdistettavaksi ja pyhitettäväksi. Erityisesti tällaisena aikana meitä tarvitaan myös korottamaan äänemme totuuden puolesta ja asettumaan pelottomasti Jumalan omaisuuskansan suojaksi. **Sanna Erelä**

Evankeliumia vangeille Japanissa

JAPANI Marraskuussa sairastimme rokotuksista huolimatta kamalan influenssan. Sitä suurempi on ollut ilo terveydestä sen jälkeen. Joulun alla **Johanna** kävi Raamatutukoulun gospel ukulele -ryhmän kanssa esiintymässä vankilassa. On suorastaan ihmeellistä, että japanilaisessa vankilassa saa julistaa joulun sanomaa. Yhteiskristillisessä tilaisuudessa palveli useiden seurakuntien edustajia. Raamattukoulun Mama Cafen joulujuhlaan kokoontui 12 äitiä. Lauloimme joululauluja ja yksi opiskelija piti jouluhartauden. Takaokan lasten joulujuhlassa oli kolmekymmentä lasta, suurin osa viereisen koulun oppilaita. Takaokan joulukirkossa oli suuri juhla, kun rouva ”**Vuorela**” kastettiin. Hän iloitsi jo etukäteen niin paljon, ettei saanut edellisenä yönä nukuksi. Yllätyksenä paikalle löysivät myös kaksi hänen kristittyä (!) työtoveriaan. **Johanna ja Jüri Perendi**

Pitkä matka kirkkoon Mongoliassa

MONGOLIA Zuunmodin kaupungissa moni seurakunta suljettiin koronan aikana, eikä suurin osa niistä ole vieläkään aloittanut toimintaansa uudelleen. Luterilainen seurakunta on kutistunut hyvin pieneksi, ja yksi jäsenistä matkustaa jopa 60 kilometriä pääkaupunkiin jumalanpalveluksiin. Rukoillaan, että seurakunnat voisivat herätä uudelleen eloon ja että monet löytäisivät jälleen uskon tielle. Olemme saaneet käydä kansainvälisessä seurakunnassa, jossa olemme löytäneet monia hyviä kontakteja ja saaneet kokoontua yhdessä muiden kristittyjen kanssa. Samassa seurakunnassa on ruvennut käymään myös ystävämme ”**Puhdas sydän**”. Seurakuntaa on johtanut sama pastori jo 16 vuotta, mutta hän on nyt jättämässä maan. Rukoillaan, että siirtymävaihe sujuisi hyvin ja että seurakunta saisi uuden, hyvän paimenen jatkamaan työtä. **Itä-Aasian pioneerityöntekijät**

Vähemmistölapset koulussa Bangladeshissa

BANGLADESH Kirkon tulevaisuus on paljolti paikallisten kristittyjen käsissä. Olisi toivottavaa, että heikon lukutaidon omaava vanhempi sukupolvi alkaisi osoittaa luottamusta koulutetuille nuoremmille jäsenille ja antaisi heille lisää vastuuta. Kirkon hallinto kaipaa edelleen seurantaa, jotta toimintaa johdettaisiin yhdessä sovittujen sääntöjen mukaisesti – siinä lukutaito on tarpeen. Päätaavoite on ylläpitää kahta kyläkoulua ja niiden toimintaa tukeva toimistoa. Dhormopurin ja Uzirpurin kouluja on ylläpidetty yhteistyössä kylälaisten kanssa vuodesta 1988. Niissä on ollut aina viisi luokkaa, ja kuluvana vuonna oppilaita on 172. Heistä on poikia 84 ja tyttöjä 88. Opettajia on kuusi. Koululaisten aktivoimiseksi on järjestetty lukukerhoja lukutaidon ylläpitämiseksi. Huoltajien kokoontumiset opettajien kanssa ovat motivoineet kyläläisiä huolehtimaan lasten osallistumisesta opetukseen entistä säännöllisemmin ja koulupudokkaiden luku on vähentynyt. Ylipäättään koulutuksen merkitys ymmärretään kyläyhteisöissä aikaisempaa paremmin. Näitä kouluja pyritään ylläpitämään myös vuonna 2026, koska ne ovat tärkeitä kyläyhteisöille etnisten vähemmistöjen lasten kouluina. **Bangladeshin työaluekirje**

Koettelemusten ja lupausten välissä Haifassa

ISRAEL Epävarmuuden keskellä uskomme ja myötätuntomme ovat opettaneet meille lujuuksi. Olemme oppineet tasapainottamaan totuuden ja lempeyden – haastamaan haavoittamatta, opettamaan kerskumatta ja lohduttamaan kaunistelematta. Olemme kulkeneet läpi päivien, jotka ovat olleet venymistä kaaoksen ja rauhan, koettelemusten ja lupausten välissä. Olemme nähneet, mitä todella tarkoittaa luottaa siihen, että Jumalan kaikkivaltius ei horju, vaikka ihmisen luomat järjestelmät kaatuvat. ”Ole rohkea ja luja, älä pelkää äläkä lannistu. Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi kaikilla teilläsi” (Joosua 1:9). Nämä sanat Joosualle ovat nyt entistäkin merkityksellisempiä. Kiitos, Herra, oppitunneistasi! Kiitämme Israelin Pyhää Hänen suojeluksestaan, ohjauksestaan ja rauhastaan. **David Phillips, Ebenezer-koti**

Liskoja ja tatuointeja

INDONESIA Uudessa kodissa on ollut hyvä asua. Meillä on täällä tosin ollut monenlaisia vierailijoita. Iso sammakko kulki jännillä pitkillä räpylälajaloillaan seinässä kiinni loikkien. Metsästimme sitä ämpärillä viedäksemme sen ulos. Iltaisin kuuluu ääntelyä jostain välikatolta. Siellä on liskoeläin tokegekko, joka voi kasvaa jopa 30 senttimetri-

Tule mukaan lähettäjä-tiimiin rukoilemaan ja tukemaan työntekijää taloudellisesti! Saat säännöllisesti tuoreet kuulumiset uutiskirjeessä. Liity verkossa: kylvaja.fi/lahettajaksi

riä pitkäksi ja jolla on kantava ääni. Meillä oli myös apukeittiössä muutaman päivän erikoisen kirjavan värinen liskoeläin, ehkä gekko, mutta se katosi. Sadekausi alkoi juuri ja torakoita on ilmestynyt aika paljon. Niitäkin sitten metsästellään, ja niitä vastaan on onneksi myrkkyläkin olemassa. (– –) Seurakunnan parkkipaikalla huomasin liikenteenohjaajan käsivarressa tatuoinnin. Kysyin mitä siinä lukee. Kirjoitus oli arabiaa ja siinä luki hänen nimensä. Minua nauratti sydämeni pohjasta ja sanoin hänelle, että Jumala tietää sinun nimesi, vaikka et olisi kirjoittanut sitä käsivarteesi! Se oli yhteinen oivalluksen hetki. **Indonesian työntekijät**

Mongolian viittomakielityö jatkuu

MONGOLIA Olemme saaneet luvan jatkaa Mongolian hankkeitamme, ja viime marraskuussa päivitimme hankkeiden suunnitelmia. Kuurojen johtaman, tutkimukseen perustuvan viittomakielityön ensimmäinen hanke (2021–2024) antoi kuuroille ja kuulovammaisille tehokkaita välineitä viittomakielen käyttöön. Parantuneet kielelliset valmiudet ja kommunikaatiomahdollisuudet loivat perustan kuurojen yhteisön kielellisen identiteetin vahvistamiselle. Jatkohankkeen tarkoituksena on voimaannuttaa Mongolian kuurojen yhteisöä tukemalla kuurojen itsensä johtamaa viittomakielityötä. Viittomakieli mahdollistaa kuurojen tiedon, kommunikaation ja palveluiden saavutettavuuden. **Kehitysyhteistyö**

Koti-isyydestä uusiin tehtäviin

KREIKKA **Karri Koistinen** kirjoittaa: ”Olen ollut pitkään välitilassa: siirtymässä koti-isyydestä kohti erilaisia aikuismaisempia työtehtäviä. Tuo aika ei ole ollut helppoa, mutta onneksi nyt alkaa näyttää siltä, että Jumala antaa juuri minulle suunniteltuja työtehtäviä. Viime vuonna olin mukana kokouksessa, johon oli kutsuttu eri organisaatioiden edustajia, jotka työskentelevät Kreikassa diasporassa

elävien kanssa. Esittelin siellä itseni ja haluni palvella sekä tukea jo olemassa olevia järjestöjä ja ihmisiä. Kerroin, että olen valmis ja halukas tekemään ”hanttihommia”, jotka odottavat sitä parempaa hetkeä ja aikaa. Kokouksen jälkeen vaihdoin heti puhelinnumeroita muutaman ihmisen kanssa. Siinä keskustellessani huomasin, että pääsen toteuttamaan omaa vahvuuttani. Pääsen tukemaan ja auttamaan toisia tekemään omat tehtävänsä paremmin. **Tiina ja Karri Koistinen**

Seikkailutreffeillä kohti kotimaata

SUOMI Vain kansainvälisen muuton kokeneet tietävät, miten erityistä on, kun elämässä vaihtuu koko perheellä yhtä aikaa koti, tavarat, kulkupelit, ympäristö, kieli, ilmastot, kulttuuri, harrastukset, seurakunta, ystäväpiiri, työ- ja opiskelupaikka, ruoka ja kutakuinkin kaikki muutkin arjen osat. Tässäkin kohtaa kokemus onneksi auttaa. (–) Vielä tovin Suomen elämä menee eksoottisena kokemuksena opetellessa, miten bussissa maksetaan ja mitä muuta uutta kotikaupunkiin on tullut. Mutta kaikki on sujuvaa selvittää omalla äidinkielellä. Ihmettelemme kauppojen valtaisa tuotevalikoimaa ja sitä, että Suomessa pienet koululaisetkin kulkevat ilman aikuisia. **Liisakin** nauttii vapaudesta, kun uskaltaa taas ajaa autolla. (–) Saimme pään siirtymään paremmin ruumiin mukana, kun ajoimme yli viikon noin 4000 kilometriä moottoripyörällä Ateenasta kymmenen maan kautta Suomeen. Siinä istuessa oli hyvin aikaa prosessoida muutosta. Saimme samalla antoisat seikkailutreffit, kun ei tiennyt, missä maassa seuraavaksi nukkuisi tai mitä päivä toisi tullessaan. Se oli tosi hauskaa! (–) Nyt on meidän vuoromme tukea niitä, jotka lähtevät ja omalta osaltamme levittää lähetysnäkyä täällä Suomessa. Nyt kun kuopus on jo luki-ossa ja pesä pian tyhjä, emme voi lähteä maailmalle enää perheenä, mikä on toki haikeaa. Käsillä ovat tärkeät vuodet, kun saamme jälkikasvua ponnistamaan omille siivilleen isänmaan kamaralta. **Liisa ja Mikko Puhalainen**

Ystävällinen ihminen voi välittää Jumalan ystävyyttä.

MARIUS BERGERSEN

Lähetys ja ystävyys

Ystävyys on elämän perusasioita. *Kirkkoraamatussa* sana ystävyys esiintyy noin 200 kertaa. Suositeltavassa kirjassaan *Neljä rakkautta* **C. S. Lewis** luonnehtii ystävyyttä yhdeksi rakkauden alueeksi ja muodoksi. Ystävyys ylläpitää meitä. Sen vajuus on suuri taakka, sen murtuminen paha pettymys. Ystävyys on perustavaa avioliitossakin.

Ystävyys on olennaista myös lähetystyössä ja kaikessa hengellisessä toiminnassa. Epäystävällinen ihminen ei voi välittää Jumalan ystävyyttä. Kontaktin luomiseksi on oltava ystävällinen. Ystävyyden syntyminen ja ylläpitäminen vaativat aikaa. Se on perustavaa varsinkin haluttaessa voittaa Jeesukselle kaukana kristillisestä uskosta olevia.

Lähteminen lähetystyöhön ei ole vain lähtijän asia. Hän edustaa kotimaahan jääviä ystäviään. Lähtijät kuuluvat ystävysten yhteisöön, vaikkeivät tunnekaan syvältä kaikkia. Ulkokentällä olevat voivat jakaa kotimaassa olevien kanssa kentän vaikeuksia ja iloja ja saada heiltä esirukousta ja muuta tukea. On arvokasta ja välttämätöntä, että hengellisessä kollektiivissa rukoillaan ulkokentillä olevien tuntemattomien ja heidän työnsä puolesta, mutta varsinainen hengellinen yhteys toteutuu pienryhmässä ystävysten kesken.

Apostoli Paavali puhuu kirjeissään nimeltä mainiten kirjeensä vastaanottajista, lähettää heille terveisiä, kehottaa heitä olemaan sovussa keskenään, rukoilee heidän puolestaan. Näistä ystävyyksistä luumme yhä kaksi vuosituhatta myöhemmin. Paavali mielsi itsensä heidän ”isäkseen” ja heidät ”lapsikseen”.

Kentällä yhdessä toimivien pitäisi mahdollisuuksien mukaan ystävyystyö keskenään. Se on verraton voimavara

työssä. Pakko se ei voi olla, eikä se aina onnistu. Joskus työtoverusten suhteet voivat olla niin riitaisia, että kotimaisen johdon on puututtava niihin. Usein kuitenkin samalla kentällä toimivien välille kasvaa elinikäinen ystävyys kattamaan paljon muutakin kuin työasiat. Myös työalueiden asukkaiden ja lähetystyöntekijöiden välille muodostuu todellisia ystävyys-suhteita.

Vanhuuteni valoisia kokemuksia on ollut Opiskelija- ja Koululaislähetyskeskuksen (OPKOn) senioritoiminta. Olin 12 vuotta järjestön johtava työntekijä ja tulinkin tuntemaan monia ihmisiä koko maasta. Samaa tietä vaeltaneina ja paljon elämässä kokeneina kohtaamme nyt toisemme uudestaan. Yhteys on suorastaan kouraantuntuvaa ja voimaannuttavaa. Tiedämme voivamme jakaa näiden ystävien kanssa vaikeita asioita, tulla ymmärretyiksi ja saada apua.

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Te olette ystäviäni, kun teette sen, minkä käsken teidän tehdä. En sano teitä enää palvelijoiksi, sillä palvelija ei tunne isäntänsä aikeita. Sanon teitä ystävikseni, olenhan saattanut teidän tietoonne kaiken, minkä olen Isältäni kuullut. Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää, joka pysyy.” Lähtökohtana on: ”Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta.” (Joh 15:13-16.)

Jeesuksen ystävyystyö avautuu Sananlaskujen kirjan runsas sanoma ystävydestä: ”Joka vaalii ystävyystyötä, unohtaa loukkauksen, joka menneitä kaivelee, menettää ystävänsä. - Ystävän rakkaus ei koskaan petä, veli auttaa veljeä hädän hetkellä.” (17:9, 17.)

Alfasta omegaan

Tuoreita kirjoja hepreasta, globaalista kirkosta ja vammaisuudesta.

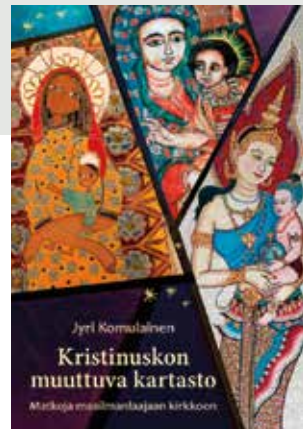

MIKA POUKE
Kaanaan kielen koukerot:
Heprealaisen aakkosten historiaa ja merkityksiä

Perussanoma 2025

Mika Pouke on liittynyt niiden Israelin-lähetien kunniakkaiseen joukkoon, jotka avaavat Jumalan sanan rikkautta heprean aakkosten ja kielen moniulotteisen syvyyden kautta. Näppärä vihkonen antaa Vanhan testamentin alkukieltä osaamattomalle avaimia oivalluksiin tuttujenkin raamatunpaikkojen kohdalla. Kannattaa esimerkiksi katsoa mitä kaikkia merkityksiä kätkeytyy Raamatun pienimpään ja yleisimpään aakkoseen eli yod-kirjaimen. Tämä on se pienin piirto, joka ei Jeesuksen mukaan häviä laista. Vihkosesta selviää myös miksi juuri viimeinen aakkonen tav on se merkki, jonka Jumala Hesekielin luvussa 9 käskää piirtämään pelastettavien ihmisten otsiin. Heprean kielen 22 aakkosta ovat todellakin enemmän kuin aakkosia!

Hanna Lindberg
koulutuspäällikkö

JYRI KOMULAINEN
Kristinuskon muuttuva kartasto:
Matkoja maailmanlaajaan kirkkoon

Suomen Lähetysseura 2025

Dosentti Jyri Komulaisen matkakirja on suositeltavaa lukemista sille, joka haluaa ymmärtää kirkon missiota ja kunnioittaa kirkon monimuotoisuutta. Hän tuo esille valikoituja paloja globaalin etelän teologien ajattelusta ja sellaista lähetystyön historiaa, joka pääsee Eurooppakeskeisessä ajattelussa harvoin esiin. Esimerkiksi patriarkka **Timoteus** vaikutti 700-luvulla Bagdadista käsin aina nykyisen Pekingin alueelle saakka. Kristinuskon levisi jo ensimmäisinä vuosisatoina kauas itään. Idässä elää yhä kirkkoja, joiden juuret ulottuvat ajanlaskun alkuvaiheisiin.

Vesa Häkkinen
viestinnän asiantuntija,
Kirkon lähetystyön keskus

KATRI SUHONEN (TOIM.)
Saavutettava Jumala:
Vammaisuuden teologia ja yhdenvertaisuus kirkossa

Sacrum 2025

Saavutettava Jumala on ensimmäinen vammaisten ja "vammaismielisten" kirjoittama teos, joka käsittelee vammaistytöä ja vammaisuuden teologiaa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Teoksessa valotetaan aiemmin piiloon jääneitä rakenteellisen syrjinnän kysymyksiä vammaisten omien kokemusten pohjalta. Vammaisuuden teologiaa rakennetaan kristillisen ihmiskäsityksen kalliolle. *Saavutettava Jumala* haastaa kirkkoa ja sen yhteistyökumppaneita pohtimaan, miten todellinen yhdenvertaisuus toteutuu käytännössä – niin vammaisen seurakuntalaisen kuin vammaisen työntekijän näkökulmasta.

Hanna Ahonen
globaalin kehitystutkimuksen opiskelija

Turvalinnakkeita

Turun Mikaelinseurakunnan pastori etsi turvallista tilaa, mutta joutuikin pelon saarekkeelle.

Turvallisuus on ihmisen perustarve. Jos tunnemme olomme turvalliseksi, uskallamme elää. Ilman sisäistä turvaa käperrymme nurkkaan kuin eläimet. Suomi on tutkitusti yksi maailman turvallisimpia maita. Silti moni pelkää sotaa, väkivaltaa, kuolemaakin. Ennen kaikkea moni pelkää torjutuksi tulemistä, eikä uskalla olla aito.

Ei ole ihan selvää, miten turvallisuus syntyy. Viime vuosina on pyritty huomioimaan arkoja ja syrjittyjä ihmisiä luomalla erityisiä "turvallisista tiloja". Ajatus on jalo, mutta toimiiko se?

Aiemmin kävin paljon syväluotaavia keskusteluja somessa. Sitten kyllästyin jatkuvaan haukkumiseen ja kiusaamiseen, jossa kristityt tuntuivat olevan täysillä mukana. Niinpä liityin turvallisen tilan suljettuun keskusteluryhmään, autuaan tietämättömänä termin poliittisesta merkityksestä. Näiivina kuvittelin löytäneeni foorumin,

jossa saisin ilmaista vapaasti kaikenlaisia mielipiteitä tulematta torjutuksi.

Pian selvisi, että "turvallisen tilan" tarkoitus olikin päinvastainen: vaientaa mielipiteet, joista jollekulle saattaa tulla paha mieli. Olin törmännyt paradoksiin: turvallinen tila tuntui luovan pelkoa. Mitä uskallan sanoa?

En silti kyynistynyt. Kolme vuotta sitten aloin pitää avointa turvallisen tilan raamattupiiriä omin ehdoin. Sen suosio yllätti: Monilla tuntui olevan tarve puhua vapaasti, ilman paineita olla jotain tiettyä mieltä. Sellainen piiri on kuitenkin omalla tavallaan vaarallinen. On kohdattava toiseus. Se on pelottavaa! Minusta se on silti ainoa tie. Kuten Tommy Hellsten neuvoo: "Jos etsit turvaa, elä vaarallisesti."

Kun kristinuskon asema länsimaisissa yhteiskunnissa on heikentynyt, osa uskovista on asettunut eri tavoin puolustuskannalle. Uskonyhteisöstä on

tullut monelle turvalinnake, josta käsin arvostellaan ulkopuolisia kovin sanoin. Näin vahvistetaan omaa identiteettiä ja agenda. Se voi tuntua hyvältä ja oikealta, mutta sitäkö kristinuskon on?

Ajattelen, että usko Jeesukseen ei ole ensi sijassa oppi, jota pitää puolustaa. Se on pikemmin sisäinen turva, joka antaa rohkeuden kohdata erilaisuutta ja ulkoisia uhkia. Tällainen turva mahdollistaa Jumalan rakkauten ulottamisen sinne, missä sitä kipeimmin tarvitaan. Tätä rohkeutta vaatii myös Kylväjän työnäky: viedä ilosanoma sinne, missä sitä ei ole kuultu. Tämä on uskomme ydintä.

Samaa rohkeutta tarvitaan myös lähellä. Meillekin, joiden kutsumus on turvallisessa koti-Suomessa, tekee hyvää kysellä: miten usko Jeesukseen antaa minulle rohkeutta elää vaarallisesti, jotta muilla olisi turvallisempaa?

Uhan tunne vetää kirkkoon

Norjan Israel-lähetysten Israelin työn johtaja Eyvind Volle on huomannut silmiinpistävän yhteyden kriisien ja Raamatusta kiinnostuneiden määrän välillä. Myös Vanhassa testamentissa kerrotaan Jumalan käyttävän vaikeuksia suunnitelmiansa toteuttamiseen, Volle kirjoittaa.

Pelastusarmeijan perustaja **William Booth** lausui kuuluisat sanat: ”Jotkut haluavat elää kirkon kellojen soinnissa. Minä haluan pyörittää pelastusliikettä helvetin takapihalla.” Immanuel-kirkossa Tel Avivissa ei tarvitse valita. Viimeisen kahden vuoden aikana olemme kokeineet satoja ohjus- ja terrori-iskuja, mutta kaiken keskellä Kristus rakentaa kirkkoaan, eivätkä helvetin portit sitä voita.

Tavoittavan työmme ydin on Avoin kirkko, joka on juuri sitä, miltä se kuulostaa: avaamme kirkon ovet ja otamme vastaan kaikki, jotka haluavat tulla sisään. Tilastojen mukaan vierailijoita on 150–200 viikossa. Huolimatta turistien vähäisyydestä, vierailijamäärät ovat pysyneet vakaina, jopa kasvaneet.

Yhteistyö Israelin Raamattuseuran kanssa mahdollistaa Raamattujen ja kirjallisuuden jakamisen ilmaiseksi. Tammi-lokakuussa noin 12 prosenttia vierailijoista sai Raamatun tai Uuden testamentin. Vaikka vierailijoiden kokonaismäärässä näkyy kausivaihtelua, Raamattua pyytävien

osuudessa ilmeni jotain silmiinpistävää. Konfliktin kiihtyessä huomattavasti useammat ihmiset pyysivät Raamattua. Rauhallisempien kuukausien aikana pyytäjien määrä väheni.

Stressi saa tarttumaan sanaan
Yksi vaikuttava tekijä voi olla koettu stressi. Syy-seuraussuhdetta on vaikea todistaa, mutta toisaalta Jumala ei epäröinyt käyttää vaikeuksia Vanhan testamentin aikana.

Helmikuussa oli tulitauko, ja vaikka Shin Bet esti sen aikana 197 terrori-iskua, ilmassa oli varovaista optimismia sodan päätyemisestä. Silloin kävijöitä ja jaettuja Raamattuja oli vähän. Toukokuun piikki vierailijoiden määrässä ei ehkä liity sotaan, vaan suosittu tapahtuma houkutteli väkeä, joka ei kuitenkaan ottanut Raamattuja.

Kesäkuussa sota oli kiivaimmillaan suorassa konfliktissa Iranin kanssa. Tällöin koettiin sodan pahimmat ohjusiskut, ja lähes kahden viikon univajeen päälle rypälepommien räjähdykset kuuluivat Israelin keski-

osista asti. Joka viides kävijä halusi nyt Raamatun. Kirkko itsessään pysyi muuttumattomana, mutta maailma ympärillä ei.

Tekoäly ohjasi kirkkoon
Syyskuussa puhuttiin tilanteen kääntymisestä, kunnes eräänä lokakuun aamuna raketin sijaan näimme Air Force One -lentokoneen lentävän Tel Avivin yli, ja Yhdysvaltain presidentti **Donald Trump** julisti rauhan-sopimuksen, joka pysyi voimassa loppuvuoden. Raamatun mukaansa ottaneiden kävijöiden osuus laski vastaavasti.

Vaihtelusta huolimatta pitkän aikavälin trendi viittaa kasvavaan avoimuuteen evankeliumia kohtaan. Vuonna 2025 seurakuntaan on tullut uusia uskovia joka kuukausi. Kuusi on kastettu Immanuel-seurakunnassa ja kaksi valmistautuu kasteeseen. Muualla tätä saatettaisiin pitää hitaana vuotena, mutta noin 40 jäsenen seurakunnassa Israelissa tämä tuntuu herätykseltä.

Vaikka lokakuuhun mennessä tapasimme yli 6000 vierailijaa ja

” Digitaaliset tilat toimivat uskon polkuina.

jaoimme 700 Raamattua, useimmat uudet uskovat eivät tulleet evankelointitapahtumiemme kautta. Yksi nuori mies kysyi ChatGPT:ltä, missä telavivilainen juutalainen poika voisi oppia lisää Jeesuksesta, ja vastaus johti hänet Immanuel-kirkkoon. Toiset tapasivat uskovia sosiaalisen median tai verkkopelien kautta. Digitaaliset tilat, jotka vaikuttavat satunnaisilta ja hallitsemattomilta, ovat tulleet uskon poluiksi.

Niili toi siemenet pelloille
Kuinka suunnitella seurakuntatyötä näissä olosuhteissa? Voiko kirkko jotenkin vaikuttaa tekoälymallien kouluttamiseen käytettävään valtavaan tietomäärään tai hyödyntää sosiaalisen median alustojen algoritmeja?

Saarnaaja 11:1 kehottaa meitä ”heittämään leipämme veteen”. Kuva saattaa olla peräisin muinaisesta Egyptistä, jossa siemenet kylvettiin veneistä, kun Niili tulvi pelloille. Suuri osa siemenistä näytti ajelehtivan pois virtausten kuljettamina,

kylväjän hallinnan ulottumattomiin. Kuitenkin aikanaan sato tuli.

Työmme näyttää usein tältä. Kylvämme tietämättä, mihin siemenet putoavat, ja luotamme siihen, että Jumala antaa kasvun. Tehtävämme ei ole ennustaa hetkiä, vaan olla valmiita palvelemaan – olla valmiita olemaan, kausista riippumatta, evankeliumin kylväjiä.

EYVIND VOLLE
Kirjoittaja on Norjan Israel-lähetysten (NCMI) Israelin työn johtaja ja Tel Aviv-Jaffassa toimivan Immanuel-kirkon pastori.

Maailma on pelto

Maailma on pelto. Ihmisen Poika Kylvää peltoonsa armon sanaa, jotta Jumalan valtakunta leviäisi (Matt. 13:37–38). Kylväjässä peltoa katsellaan kolmena sarkana. Meille on annettu juutalaistyön, pioneerityön ja diasporatyön arvokasta viljelymaata.

Pioneerityö

Kylväjän identiteetin ytimessä on radikaali Kristus-keskeisyys. Se kutsuu julistamaan evankeliumia Jeesuksen rististä ja rakentamaan oikeudenmukaisempaa, kestävämpää ja tasa-arvoisempaa maailmaa. Viemme hyvää sanomaa saavuttamattomille alueille henkilökohtaisten kohtaamisten, koulutuksen, diakonian ja avustustyön avulla. Työmme painopiste on Aasiassa. Kuva: Quang Nguyen Vinh/Unsplash.

Juutalaistyö

Juutalaislähetys on aina ollut Kylväjässä tärkeää. Apostoli Paavali ymmärsi, että evankeliumi on vietävä ”ensin juutalaisille” (Room. 1:16). Edelleen heillä on oikeus kuulla Israelin Messiaasta. Tavoitamme juutalaisia ja vahvistamme messiaanista liikettä Israelissa, Ukrainassa ja Pietarissa. Kuva: Aharon Luria/Unsplash.

Diasporatyö

Yli 123 miljoonaa ihmistä eri puolilla maailmaa on liikkeellä vasten tahtiaan. Diasporatyössä Kylväjä tavoittaa ihmisiä, joiden kotimaissa perinteinen lähetystyö on vaikeaa. Monet heistä tulevat Keski-Aasiasta, Intiasta ja Pakistanista. Työntekijämme osaavat hyvin heidän kieliään ja tuntevat heidän kulttuuriaan. Teemme seurakuntatyötä, annamme diakonia-apua ja järjestämme Toivon työpajoja menetyksiä kohdanneille. Kuva: International Mission Board.

Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa

Kylväjän seurakuntatyön koordinaattori Katariina Leskelä oppi kodissaan, millaiselta näyttää lahjaksi eletty elämä.

Muistan monet pyöräretket äidin kanssa. Äiti polki ja minä, alle kouluikäinen lapsi istuin tarakalla. Savinen, kiemurteleva maantie mutkitteli ylös ja alas. Ylämäkien ja metsiköiden takaa tuli esiin aina uusi talo. Äiti laitto pyörän portaiden viereen ja avasi tottuneesti oven. Tässäkin kodissa oli ovi auki.

Pirtissä toivotettiin ehtoota ja kahvia oli tarjolla. Kuljin ujoin äidin perässä pirtin pöydän ääreen ja istuin penkille. Äiti kyseli talon kuulumiset ja emäntä ojensi kuin ohimennen pienen summan rahaa äidin käteen. Äiti sujautti summan kukkaroon, Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Pyöräilimme talosta taloon. Äiti tuns jokaisen talon ja jokaisen asukkaan. Viimein laskettelimme viimeisestä maatalosta kotipihaan lämmin maitokannu mukana. Tehtävä oli suoritettu.

Oli kylmä talvi, mutta minulla oli kuuma. Paksut sukkahousut kutittavat tavallista enemmän. Viereisestä huoneesta kantautui äänekäs virren veisuu, mutta me lapset saimme leikkiä, kunhan olimme hiljaa. Välillä veisuu keskeytyi ja pappi aloitti rauhallisen puheen. Oli taas seurakunta- ja lähetysilta naapurissa. Tupa oli täynnä väkeä, tuttuja oman kylän ihmisiä. Me lapset odotimme pöydän alla kutsua kahville. Silloin oli luvassa monenlaisia ihania leivonnaisia!

Katselin ikkunasta, kun tuttuja lapsia käveli kohti kotiani. Pyhäkoulu oli alkamassa. Äiti oli laittanut valkoisen

liinan päälle mustan Raamattunsa, triangelin, kynttilän ja tulitikut. Kurkistin keittiöön. Mehut ja keksit olivat paikoillaan. Kaikki oli valmista.

Tällä kertaa aiheena oli lesken ropo. Luimme Raamatusta kohdan ja sitten näyttelimme sen yhdessä. Äiti jakoi Afrikan tähti -pelistä tutut värikkäät setelit kaikille lapsille. Jonotimme kukin vuoroamme ja annoimme ”uhriarkkuun” rahaa. Joku oli aina vuorollaan kertomuksen leski, joka antoi arkkuun vain pienen kolikon - kaiken, mitä elääkseen tarvitsi. Miten hyvin kertomus jäi mieleen.

Kirkkoherra seiso vakavana edessämme ja kuulusteli meiltä kymmentä käskyä. Istuimme, koko kuudes luokka kotini olohuoneessa, viere vieressä. Olimme ensimmäistä kertaa kinkereillä. Tunsin ylpeyttä luokkakavereistani. Olimme opettajan johdolla valmistautuneet hyvin ja jokainen muisti kysytyn käskyn. Kirkkoherra selitti käskyjä arvokkaaseen tapansa. Välillä kanttori opetti meille virsiä, lauloimme reippaasti. Äiti ja isä olivat niin tyytyväisiä, että he kutsuivat tämän jälkeen joka vuosi lähikoulun kuudennen luokan kinkereille 25 vuoden ajan.

Ajoin autolla pitkästä ajasta kotipihaan. Odotin näkeväni hiljaisen pihapiirin, mutta edessäni avautui jotakin aivan muuta. Minulle tuntemattomia ihmisiä tulvi kodista, saunarakennuksesta ja kuljeskeli pitkin pihamaata. He puhuivat vieraita kieliä. Kysyvällä katseella katsoin äitiä ja isää, jotka hymyilivät vieraiden keskellä. Monet halusivat

”

Minulle tuntemattomia ihmisiä tulvi kodista, saunarakennuksesta ja kuljeskeli pitkin pihamaata.

KATARIINA LESKELÄN KOTIALUE

kuvata itsensä vanhojen koivujen katveessa. Vieraat olivat Venäjän juutalaisia, jotka olivat tulleet Israelista raamattuleirille Suomeen. Äiti ja isä olivat avanneet kotinsa raamattuleiriläisille. He olivat kattaneet jälleen pöydän tällekin kiitolliselle joukolle.

Viime syksynä istuin pyhäkoulunopettajien koulutuksessa. Vetäjä kysyi, kuinka monen äiti on ollut pyhäkoulunopettajana. Suurin osa nosti kätensä ylös. Hymyillen katselin ympärilläni olevaa joukkoa ja mietin, miten vahva on esimerkin voima. Sitä hyvää, mitä olen lapsena saanut, haluan jakaa myös muille. Ei minulla ole lapsuuteni kaltaista naapurustoa, ei samanlaista kotia tai lahjoja kuin vanhemmillani. He ovat antaneet Jumalan valtakunnan käyttöön ja iloksi muille, sen hyvän ja ne taidot, jotka heillä on eri elämänvaiheissa ollut. Äidin ja isän esimerkki on ollut minun lähetyskoulutukseni. Sen, mitä minulla on, voin antaa Herran käsiin ja Hänen käyttöönsä kaikissa vaiheissani.

Jussi Vaheristo

Katariina Leskelä on saanut lahjaksi viisaat vanhemmat, jotka ohjasivat lapsiaan esimerkin voimalla ja Sananlaskun hengessä: ”Ohjaa lapsi heti oikealle tielle, niin hän ei vanhanakaan siltä poikkea.” (Sananl. 22:6.)

”Hyttysverkon alla ei jutella työasioita”

....

Kun hyttysverkko oli illalla laskettu, työasiat saivat odottaa seuraavaan päivään, Raija Hämynen muistelee työvuosiaan Senegalissa. Avioliitto voi olla läheteille suuri voimavara, mutta se on myös altis ottamaan osua työn henkisestä ja hengellisestä kuormasta. Raija Hämynen, Tiina ja Karri Koistinen sekä Sirkka-Liisa Huhtinen kertovat, miten he ovat selättäneet parisuhteen haasteita.

*Taistelemme samalla puolella
sielunvihollisen nuolta vastaan.*

Vuodet Senegalissa alkoivat paikallisen wolofin kielen opiskelulla, ja sen jälkeen diakoni **Timo Hämynen** toimi Lähetysseuran oppilaskodin isäntänä, taloudenhoitajana ja osallistui seurakuntatyöhön. **Raija** osallistui nais- ja lapsityöhön lasten ollessa päivähoitossa. Puolison epäsäännöllinen työaika söi pariskunnan yhteistä aikaa.

– Timolla oli selkeä työ ja siitä kerrottavaa, ja minusta tuntui, että tuhlaan vain lähetyksen rahoja. Kansalliset vertailivat helposti uusia lähetejä muihin läheteihin niin työntekijöinä kuin kielenoppijoina.

Raija Hämynen muistaa, että heidän oli pariskuntana vaikea hyväksyä eritahtisuus ja vastata toisen odotuksiin uudessa ympäristössä.

– Olin paljon yksin kotona ja kaipasin asioiden jakamista yhdessä.

Lähetysseuran läheteilleen Suomessa järjestämä avioliittoleiri tuli sopivaan kohtaan kahden työkauden väliin. Sen avulla Hämyset saivat keskusteltua avoimesti toiveistaan ja tarpeistaan.

Sadan prosentin arvostus

Myöhemmin Raija Hämynen sai enemmän vastuuta paikallisseurakunnan nais- ja lapsityöstä. Toiselle työkaudelle lähettäessä työosuuden nostaminen sataan prosenttiin oli tärkeä muutos.

– Minusta tuli lähettikunnan täysipainoinen jäsen.

Mitä hankalampi vaihe oli menossa, sitä tärkeämpää puolisoitten oli huolehtia omasta ja yhteisestä hiljentymisestä.

Toisaalta parisuhteen haasteet olivat hyvin samanlaisia kuin ne olisivat voineet olla kotimaassakin, Hämynen pohtii. Kun työhön uppoutuva mieli unohti huomi-

oida toista, puoliso muuttui arkipäiväiseksi ja palautteen puute teki nälkäiseksi.

– Jos joku vähän kehui, sydän alkoi läpättää. Ihastumisia koimme puolin ja toisin. Onneksi pystyimme puhumaan avoimesti siitä, mitä olimme olleet puolisoina vailla, kun näin kävi.

Toisesta ihmisestä viehättymisen lisäksi voi kiinnostua myös työalueen kulttuurista ja uskonnosta mieltä sotkevalla tavalla. Raija Hämynen kävi musliminaisten kanssa paikallisissa musiikkitilaisuuksissa ja olisi voinut viipyä niissä loputtomiin.

– Vaarana voi olla synkretismi, toinen uskonto liukuu kristillisten käsitysten sekaan.

Tavallisen perhearjen puolustaja

Kaikenlaisista asioista puhuminen on tärkeää, Raija Hämynen muistuttaa, mutta yhtä tärkeää on valita siihen oikea aika ja paikka.

– Ruokapöydässä perheen kesken emme puhuneet työasioita. Ja kun hyttysverkko oli laskettu, työ sai jäädä verkon ulkopuolelle.

Hämynen mukaan on tarpeen huolehtia, etteivät lapset koe itseään lähetystyötä vähempiarvoisiksi.

–Pyrimme elämään normaalia arkea perheenä sen iloineen ja suruineen.

Realisti kannattaa kuitenkin olla, ja virheitä tulee. Lähettikuraattorina Raija Hämynen on huomannut, että lähetystyöntekijät kamppailevat ihan samanlaisten asioiden kanssa kuin kaikki muutkin. On alkoholiongelmia, sivusuhteita, nettipornon käyttöä ja puolison tarpeiden laiminlyömistä.

Hämynen voimavarana kentällä ja kotimaassa on ollut huumori ja kyky iloita pienistä arjen asioista. Tärkeää on myös hyväksyä epätäydellisyys itsessä, toisessa ja parisuh- teessa.

Raija ja Timo Hämynen ottivat Senegaliin mukaan parisuhdetta käsitteleviä kirjoja. Heillä oli työalueella myös belgialainen ystäväpariskunta, jonka kanssa pystyi puhumaan kaikesta.

Nauhoilla koristeltu Ford

”Hei, aletaaks oleen?”

Tiina Koistinen luki tekstiviestin, jonka hän sai ihan kivalta pojalta. Nuoret olivat tutustuneet Suomen Lähetysseuran nuortenleirillä. **Karri Koistinen** oli pettynyt vastauksesta: ”Oot ihan kiva, mutta ollaan kavereita.”

Ystävyys kesti kahdeksan vuotta, mutta lopulta tummansininen Ford koristeltiin valkoisilla nauhoilla ja takaikkunaan kirjoitettiin ilkkurinen lappu: ”Vaan kavereita.”

Kymmenen vuoden avioliitto on osoittanut, että parisuhteen hoitamiselle ei ole vaihtoehtoja, ja se on aloitettava ajoissa.

– Menimme puoli vuotta naimisiin menon jälkeen Mennään eteenpäin -aviopariviikonloppuun. Väänsimme siellä kynneleitä, esiin tuli tärkeitä asioita.

Karri Koistinen pitää vertauskuvista, ja avioliiton vertauskuvaksi sopii talo. Sitä on vahvistettava hyvällä säällä, sillä jonain päivänä puhurit tulevat.

– Kun taloa vahvistaa ajoissa, myrsky ei saa aikaan liian pahoja tuhoja.

Ensimmäinen kunnon myrsky pääsi irti viime syksynä.

Luulojen vallassa

Kylvjän diasporatyössä Ateenassa ahkeroineella Tiinalla oli kauheasti töitä, ja Karri alkoi voida huomion puutteessa huonosti.

– Koitin ehdottaa parisuhteen hoitamista, mutta koin tulevani torjutuksi. Ajattelin jo laittaa hanskat naulaan.

Tiina muistaa syksyn toisin. Hänellä oli kädet täynnä isoja projekteja, ja Karri sen kuin vetelehti.

– Erilainen tapa tehdä työtä vaivasi minua niin paljon, etten pystynyt olemaan kiinnostunut, Tiina tunnustaa.

Uudessa elämäntilanteessa on tärkeää puhua siitä, millaisia ajatuksia ja tunteita toisessa liikkuu, mutta tämä oli jäänyt tekemättä.

– Minulle tuli puskista, että Karri epäili, selviämmekö me ollenkaan, Tiina muistelee loppuvuoden tunnelmia.

Koistisilla oli Parempi avioliitto -yhdistyksen kautta tukipari, joka oli luvannut olla käytettävissä, jos kriisi iskisi. Nyt se oli iskenyt, ja keskusteleminen ulkopuolisten ihmisten kanssa antoi rohkeutta mennä kohti myrskyn silmää.

Jälleen haliväleissä

Tunneviestien taas kulkiessa Koistiset kertoivat toisilleen, millaisia toiveita heillä oli. Karri pyysi Tiinaa olemaan kiinnostuneempi hänen kuulumisistaan, ja Tiina kaipasi lisää läheisyyttä. Molemmat lupasivat ottaa toisen toiveen huomioon riippumatta siitä, minkä verran siihen kulloinkin huvitti vastata.

– Päivittäiset halaukset vahvistivat yhteyttä ja lopulta olimme taas lähekkäin myös makuuhuoneen puolella, Tiina kertoo.

Talon lisäksi avioliitto on kuin laiva, Karri vertaa.

– Sinne ei voi hypätä ja olla vaan. Koko ajan on ohjattava ja vedettävä purjeita.

Koistiset muistuttavat, että myös sielunvihollinen on kiinnostunut lähetystyöntekijöiden avioliitoista.

– Avioliitto on Jumalan vahva ase, johon sielunvihollinen yrittää iskeä. Emme taistele toisiamme vastaan, vaan taistelemme samalla puolella sielunvihollisen nuolta vastaan.

Tukipilarina hengellinen yhteys

Japanissa ja Myanmarissa Sleyн lähetystyössä työskennellyt **Sirkka-Liisa Huhtinen** väitteli joulukuussa teologian tohtoriksi aiheenaan lähetystyöntekijöiden työssään kohtaamat vaikeudet ja niistä selviytyminen.

Avioliitossa elävien vastauksista ilmeni, että puolison tuki on korvaamattoman tärkeää. Kutsumustietoisuus yhdistää puolisoita ja tukee jaksamista. Huhtinen yllättyi siitä, että lähes kaikki puolisoihin liittyvät maininnat olivat positiivisia, vaikka avioerojakin tapahtuu.

Vastaajien joukossa oli myös sellaisia, jotka olivat naimisissa toiseen kansallisuuteen kuuluvan kanssa. Näissä liitoissa työalueen kulttuuriin sopeutumisen ja kielen oppimisen rinnalle tulevat vielä avioliiton sisäiset kulttuurierot.

– Toisen kulttuurin ja kielen keskellä eläminen ei välttämättä vaikuta aviopuolisoiden suhteeseen negatiivisesti, varsinkaan pitempään työssä oltaessa, Huhtinen kuitenkin toteaa.

Omaan avioliittoonsa hän kertoo lähetyselämän tuoneen läheisyyttä ja rikkautta. Tukipilarina on ollut hengellinen yhteys, joka rohkaisee pyytämään ja antamaan anteeksi. Välillä jumalasuhteen hoitaminen tapahtuu myös soittamalla ja laulamalla.

”Okusan” jäi sivuun

Sirkka-Liisa muistaa Japanista ajan, jolloin arvostuksen kokeminen oli hataraa. **Pekka** toimi seurakunnan pastorina, työalueen esimiehenä ja vastasi kirkon rakennusprojektista. Samaan aikaan perhe kasvoi viisihenkiseksi. Yhteistyökirkko ei kutsunut häntä lähetystyöntekijäksi, vaan hän oli okusan, rouva.

– Koin jääväni syrjään ”varsinaisesta” työstä. Tilanne oli haastava, eikä se ollut mieheni syy. Hän osallistui kotona perhe-elämään aina kun ennätti. Puhuimme kokemuksestani silloin, ja vieläkin joskus joudun palaamaan asiaan. Minä yritin paikata tilannetta toiminnalla. Uskon, että Jumala on antanut anteeksi ja korjannut virheitäni.

Nuorempaa itseään Sirkka-Liisa Huhtinen kannustaisi hellittämään ja hellimään itseään.

Ateenassa työskentelevillä Tiina ja Karri Koistisella on television edessä vihkiraamattu, jonka he usein avaavat ennen kuin televisio painetaan päälle. Mustakantiseen kihlakirjaan he kirjoittavat mukavia oivalluksia toisistaan ja parisuhteestaan.

– Jos olisin samassa tilanteessa kuin nuorempana, en olisi niin työorientoitunut, ottaisin rauhallisemmin, hoiataisin itseäni, harrastaisin liikuntaa ja kävisin ’onseneissa’ eli kuumissa kylvyissä.

Kerran kuukaudessa hän etsisi vaikka kiven alta lastenhoitajan, jotta hän ja Pekka saisivat kahdenkeskistä aikaa.

Uintihetkiä hotelleilla

Toiveet toteutuivat Myanmarissa, jossa Huhtiset työskentelivät juuri ennen eläkkeelle jäämistään. Työ oli selkeän tehtävän takia seesteistä ja nautinnollista.

– Vietimme vapaa-aikaa yhdessä, kävelimme paljon ja kävimme hotellien uima-altailla.

Kotimaahan paluu on tohtorin havaintojen mukaan yksi lähetystyön vaikeimmista tapahtumista. Siinä auttavat vertaistukiryhmät, mutta tukea olisi hyvä tarjota myös parisuhteelle.

– Joskus ajatellaan, että ulkomaille lähteminen on keino hoitaa avio-ongelmia. Se on vaarallinen ajatus, koska siellä vaikeudet moninkertaistuvat ja paikallista apua voi olla vaikea saada.

Sirkka-Liisa Huhtinen on hyvillään siitä, että avioliiton vaikeudet eivät ole enää sellaisia tabuja kuin aikaisemmin, ja lähetysjärjestöjen lähettihuolto tarjoaa niihin tukea.

– Ei kannata ajatella, että ongelman pitää olla suuri, ennen kuin pyytää apua.

Japanissa ja Myanmarissa Sirkka-Liisa ja Pekka Huhtinen huomasivat, että sovintoa rakentava koti on mahtava ase Herran työssä.

Miten löysit paikallisen ystävän?

Kaikissa maissa, joissa olen asunut, olen yleensä löytänyt parhaat paikalliset ystävät kansainvälisen seurakunnan kautta. Bangladeshissa sain kirkolta ystävän, joka merkitsi minulle todella paljon. Hänen kanssaan vietimme yhdessä juhlia joko hänen luonaan hänen sukulaistensa kanssa tai kaupungilla festivaaleilla. Kävimme myös yhdessä markkinoilla, ja se oli minulle hyvä, koska hän tiesi mihin kannatti mennä. Sain myös harjoitella bengalin kieltä hänen kanssaan. Myös Mongoliassa parhaat ystävät löytyivät kansainvälisen kirkon kautta. Ystävät ottivat minut mukaan ravintoloihin, nähtävyyksiä katsomaan ja ostoksille kashmirkauppoihin. Täällä Etiopiassa olen myös löytänyt ystäviä kansainvälisen kirkon kautta. Olemme jo käyneet yhdessä joulumarkkinoilla ja lounaalla. Monia vuosia ulkomailla asuessani ystävät ovat aina olleet minulle tärkeitä.

Christina Harald, Etiopia

Jeesuksen tunteminen yhdistää ihmisiä yllättävän nopeasti. Näin kävi aikoinaan myös Sambiassa. Siellä on varsin paljon kristittyjä, ja maan perustuslaki tunnustaa kristinuskon valtionuskonnoksi. Silti tilanne on samanlainen kuin Suomessa; eivät kaikki ole todellisesti Jeesukseen uskovia. Kouluttaessani Mwekerassa pedagogisia perusteita tuleville ammatillisille opettajille, löysimme hyvin pian syvän yhteyden erään nuoren miehen kanssa. Kaveruus oli syvää ja pian sitä voitiin kutsua ystävyudeksi. Mielenkiintoista oli sitten se, kun hän rakastui, alkoi seurustella ja halusi mennä naimisiin. Morsiamen isä odotti perinteen mukaisesti sulhaselta korvausta tyttärestään, ja korvaukseksi määritettiin kolme lehmää. Eihän opettajan uraa aloittelevalta nuorelta mieheltä löytynyt rahaa niiden ostamiseen. Pääsin ojentamaan auttavan käden ja ostamaan yhden lehmän hänen puolestaan. Mukavaa oli tanssittaa morsianta häissä, kun tiesin, että kolmannes hänestä oli minun hankkimaani!

Eero Horstia, erityisasiantuntija

Ensimmäisen työkauden alussa halusin kovasti oppia kieltä ja tutustua paikallisiin ihmisiin. Kaikki pienetkin mahdollisuudet jutustella vaikkapa hedelmäkauppiaan tai pihavahdin kanssa tuntuivat merkityksellisiltä. Oikean ystävän saaminen tuntui kuitenkin kaukaiselta. Palkkasimme erään naisen hoitamaan pieniä lapsiamme kielikoulupäivien ajaksi, ja pian tutustuin myös hänen mieheensä. Hän kuuluu muslimivähemmistö kansaan, joista alle 0,1 prosenttia on kristittyjä. Mies on yksi heistä. Vuosien varrella opin tuntemaan hänet rauhallisena ja vakaana kristittynä, jolla on rohkeutta kertoa evankeliumia maanmiehilleen. Monta kertaa olen itsekin rohkaistunut hänen uskostaan. Ensitaapaamisestamme on kulunut jo yli 15 vuotta. Molempien lapset ovat kasvaneet ja osa on aikuistunut. Yhteys on säilynyt myös perheemme kotimaahan paluun jälkeen. Työkauden alun kaukainen haave paikallisen ystävän saamisesta toteutui sittenkin.

Janne Aitta, apulaislähetysjohtaja

Muutimme uuteen kerrostaloon ja arki oli vielä hieman hauskessa. Jätimme ilmoitustaululle viestin, jossa kysyimme, miten saisimme yhteyden talonmieheen. Pian yläkerran naapuri Sofia tuli juttelemaan ja tarjosi apuaan. Keskustelu oli luontevaa, ja vaihdoimme puhelinnumerot. Muutamaa viikkoa myöhemmin meillä oli vieraita, jotka toivat mukanaan viinipullon. Huomasimme, ettei meillä ollut pullonavaajaa, joten kävin yläkerran naapurin luona pyytämässä apua. Pieni hetki johti siihen, että sovimme tapaavamme kahvin äärellä. Ehdimme tavata vain pari kertaa, sillä naapuri joutui pian muuttamaan pois. Yhteys ei kuitenkaan katkenut. Kyläilemme yhä toistemme luona, syömmme hyvin ja keskustelemme pitkään. Hän on auttanut meitä myös kerrostaloon liittyvissä asioissa, sillä hän ehti asua talossa yli 20 vuotta.

Tiina Koistinen, Kreikka

Kun ensimmäistä kertaa muutin työalueelleni, kirjauduin opiskelijaksi paikalliseen yliopistoon. Minulla ei ollut vielä asuinpaikkaa ja olin hieman peloissani löytäisinkö sopivaa, joten rukkoilin Jumalalta apua. Menin kansainvälisten opiskelijoiden toimistoon ja siellä tapasin paikallisen tytön. Kysyin häneltä tietäisikö hän mahdollista asuinpaikkaa. Tyttö kutsui minut perheensä luokse asumaan. Talo sijaitsi parin minuutin kävelymatkan päässä yliopistolta. Hetkessä perhe otti minut ”tyttärekseni”. He huolehtivat minusta, kun olin sairas, ja tarjosivat aina ruokaa. Perhe oli todella konservatiivinen, mutta kulttuurisista eroista huolimatta välillemme ei ikinä syntynyt riitoja. Asuin heidän luonaan vuoden, mutta yhä edelleen tämä perhe on minun paikallinen perheeni ja pidän heihin säännöllisesti yhteyttä. Kun ajattelen aikaani heidän kanssaan, näen Jumalan johdatuksen ja huolenpidon selvästi. Kun minulta kysytään, kuinka opin paikallisen kielen ja kulttuurin, mainitsen usein tämän perheen kanssa viettämäni vuoden.

Etu-Aasian työntekijä

Valtatien salaisuus

Jesajan kirjan luku 19 on aiheuttanut päänvaivaa pyhien tekstien kopioijille. Luvussa on näky, joka kuvaa Egyptistä Assyriaan kulkevaa valtatieä ja Israelia siunauksena sen keskellä. Varhaiset kristityt näkivät tekstissä Herran, joka valloittaa Egyptinkin itselleen.

Jesajan kirjan luku 19 avaa mahtavan profeettallisen näyn Egyptin tulevaisuuteen. 700-luvulla eKr. elänyt Jesaja joutui seuraamaan kahden suurvallan, Assyrian ja Egyptin taistelua Kanaanin maan sekä nykyisten Libanonin ja Syyrian alueiden heruudesta. Juuda oli ajautunut Assyrian vero-orjuuden alle ja kuningas Hiskia suunnitteli vastoin Jesajan neuvoja kapinaa Assyriaa vastaan. Profeetan mukaan tällaiset yritykset olivat tuhoon tuomittuja (Jes. 30:1–5, 15–17; 31:1–3).

Vuonna 701 eKr. Assyrian kuningas Sanherib rankaisi tottelematonta vasalliaan Hiskiaa, joka Egyptin apuun turvautuen oli ryhtynyt kapinaan. Egyptin sotajoukot lyötiin ja suuret osat Juudan maata hävitettiin, mutta Hiskian onnistui pelastua Jerusalemissa Jumalan antaman ihmeellisen avun turvin (Jes. 1:4–9; luvut 36–37).

Jesajan näky Egyptistä koskee tulevaisuutta, jolloin Jumalan suuret teot tulevat julki maailmassa. Sota lakkaa ja valtatie kulkee Egyptistä Assyriaan. Israelin maa on siunauksena niiden keskellä (Jes. 19:23–25). Jakeessa Jes. 19:18 mainitaan yksi kaupunki nimeltä: ”Sinä päivänä Egyptissä on oleva viisi kaupunkia, jotka puhuvat heprean kieltä ja vihkiytyvät Herran Sebaotin omiksi. Niiden joukossa on Ir-Heres.” Mistä kaupungista on kysymys?

Auringon huoneen mysteeri

Varhaisissa Raamatun käsikirjoituksissa on yllättävää vaihtelua kaupungin nimen kohdalla. Juutalaisten tallettamassa traditionaalisessa tekstissä, niin kutsutussa masoreettisessa tekstissä, on heprean nimi *’ir haheres*, ja se tarkoittaa ”hävityksen kaupunkia”. Toisaalta Qumranista löydetyssä suuressa Jesajakäärössä kaupungin nimeksi annetaan *’ir haheres*, mikä tarkoittaa ”aurion kaupunkia” (vrt. Job 9:7).

Kyseessä on luultavastikin sama kaupunki, johon jakeessa Jer. 43:13 viitataan nimellä Bet Shemes (”Auringon huone”). Varhaisten kristittyjen käyttämässä kreikankielisessä käännöksessä Septuagintassa kaupungin nimi on *polis asedek*, mikä on ilmeisesti suora transskriptio heprean tekstistä *’ir hašedeq* (”vanhurskauden kaupunki”). Kyseessä on sama nimi, jolla Jerusalemiä kutsutaan jakeessa Jes. 1:26. Mistä tällaiset erilaiset kaupungin nimen lukutavat johtuvat?

Temppeli Egyptissä

Tiedämme antiikin aikaisista lähteistä, että Jesajan näky haluttiin nähdä täyttyneeksi. Juutalainen historioitsija **Josefus** kertoo teoksessaan *Juutalaiset muinaisajat* (13.62–68), kuinka makkabealaiskapinan aikoina ylipapin jälkeläinen **Onias IV** sai luvan rakentaa temppelin Egyptin Leontopolikseen.

Leontopolis sijaitsi Heliopoliksen maakunnassa, jonka keskuspaikan nimi Heliopolis merkitsee ”aurion kaupunkia”, ja johon Josefuksen mukaan jakeen Jes. 19:18 kaupungin nimi viittaa. Yhtenä mahdollisuutena on, että Jesajan kirja käännettiin kreikaksi juuri Leontopoliksen uskonnollisessa ilmapirissä. Silloin Oniaksen rakennuttama temppeli haluttiin nähdä positiivisessa valossa. Qumranissa tämä traditio tunnettiin ja lukutapa ”aurion kaupunki” olisi viitannut siis Leontopolikseen.

Masoreettinen tekstitradiotio sen sijaan juontaa juurensa Jerusalemin kirjurikouluista. Tekstin talletajat ovat nähneet Leontopoliksen temppelin vakavana haasteena luvun 5. Moos. 12 vaatimukselle, jonka mukaan alttari oli mahdollista rakentaa vain Jerusalemiin ja siksi paikannimi olisi muutettu vähättelevään muotoon ”hävityksen kaupungiksi”. Tällainen kaupungin nimi soveltuu huonosti Jesajan profetiaan, jossa Egyptin maan tulevaisuus nähdään Jumalan

siunauksen kohteena. Esimerkiksi jakeen Jes. 19:19 mukaan Egyptin maahan rakennetaan alttari, jossa ilmeisesti uhrataan Israelin Jumalalle uhreja.

Kiistaa Leontopoliksen asemasta

Vuoden 1992 Kirkkoraamattu on taitavasti antanut kaupungin nimen muodossa Ir-Heres, jolloin masoreettisen tekstin ja Qumranin suuren Jesajan kirjan tulkinta kaupungin nimeen on mahdollinen. Septuagintan lukutapa *polis asedek* voi myös olla alkuperäinen. Silloin Jesajan kirjan toimittajat ovat ymmärtäneet, että Egypti tulee saamaan Jerusalemin kaltaisen ”vanhurskauden kaupunki”, jossa Herraa palvellaan oikein. Kun Leontopolikseen rakennettiin väliaikainen temppeli, sananmuoto muuttui ”aurion kaupungiksi”. Näin Egyptissä oleva palvelupaikka ei kilpaillut väärällä tavalla Jerusalemin kanssa (Jes. 1:26). Mooseksen Toora-keskeisessä juutalaisuudessa toive alttarin rakentamisesta nähtiin lopulta niin ongelmallisena, että nimi väännettiin muotoon ”hävityksen kaupunki”, mikä ei sovi profetian asiayhteyteen. Vaikka masoreettinen tekstimuoto on väärä, se osoittaa kuitenkin juutalaisuudessa vallinneen kiistan. Kiistan kohteena oli kysymys, missä määrin Leontopolikselle rakennettu temppeli täyttäisi luvun Jes. 19 toiveet.

Varhaiset kristityt näkivät Jesajan kirjan luvun 19 näkynä siitä, kuinka Herra valloittaa Egyptin maan itselleen. Profetian alussa Herra saapuu Egyptin maahan (Jes. 19:1): ”Katsokaa, Herra on lähtenyt liikkeelle keveästi kiitävällä pilvellä! Hän saapuu Egyptiin, ja Egyptin epäjumalat vapisevat hänen edessään ja Egyptin sydän jähmettyy.”

Heikoksi käynyt Saatana

Egyptin epäjumalat väistyvät, kun Kristuksen tunteminen lisääntyy Egyptin maassa. Egyptissä vaikuttanut kirkkoisä **Athanasius**, joka tunnetaan Nikean uskon puolustajana, kirjoitti elämäkerran egyptiläi-

sestä erämaamunkista **Antonius Suuresta**. Kirjassa on oiva katkelma Antoniuksen taistelusta pimeyden valtoja vastaan (§ 41):

Kerran luostarissa joku kolkutti oveeni. Menin avaamaan ja näin kookkaan olennon. Kysyin: ”Kuka sinä olet?” Se vastasi: ”Minä olen saatana.” Keskustelumme jatkui: ”Miksi tulit tänne?” Se vastasi: ”Miksi munkit ja kaikki muutkin kristityt syyttävät minua turhaan? Miksi he joka hetki minua kiroavat?” Vastasin: ”Miksi sitten heitä ahdistat?” Se vastasi: ”En minä heitä ahdistaa, vaan he itse saavat aikaan sekasortoa. Minusta on nimittäin tullut heikko. Eivätkä he ole lukeneet: ”Vihollisen miekat ovat romuna ja hänen kaupunkinsa sinä olet tuhonnut” [Ps 9:7 Septuagintan mukaan]. Minulla ei ole enää mitään paikkaa, ei asetta, ei kaupunkia. Kaikkialla on kristityjä, ja nyt on vielä erämaakin tullut täyteen munkkeja. Menkööt siis kristityt itseensä, älköötäkään suotta kirotko minua.” Ihmetellen Herran armoa sanoin saatanelle: ”Sinä valehtelet aina etkä koskaan puhu totta, mutta nyt kuitenkin olet tahtomattasi lausunut totuuden. Sillä Kristus tuli maailmaan ja teki sinut heikoksi. Hän kukisti sinut ja riisti sinulta voiman.” Kun saatana kuuli Vapahtajan nimen, se ei voinut kestää sen tulta, vaan katosi näkyvistä.

Jesajan kirjan 19. luku muistuttaa kristittyä raamatunlukijaa Kristuksen evankeliumin voimasta. Egyptin maa kuuluu Herralle!

ANTTI LAATO

Kirjoittaja on Vanhan testamentin ja judaistiikan professori Åbo Akademiassa.

Suuri hetki

Pastori Ahti Peltonen kastaa lapsen Etiopiassa vuonna 1975. Peltonen oli mukana viidennen herätysliikkeen syntyvaiheissa Ylioppilaslähetys- sen lähetysseminaarien opettajana. Seminaareissa rukoiltiin sellaisten alueiden puolesta, joissa ei tiedetty olevan lainkaan kristittyjä. Eeva ja Ahti Peltonen työskentelivät Etiopiassa vuosina 1972–1984.

”Haluan rohkaista haavoittuneita”

Taisteluissa haavoittunut etiopialainen eversti Tesfaye Moges menetti vammauduttuaan toimeentulonsa ja kotinsa. Nykyisin hän ajaa parannuksia vammaisten ihmisten oloihin Addis Abeban Bolessa.

”

Olen eläkkeellä oleva sotilas **Tesfaye Moges**.

Asun Addis Abeban esikaupungissa Bolessa. Minulla on kaksi tyttärtä ja yksi poika. Valitsin ammatissotilaan uran, koska halusin suojella maatani ja turvata rauhaa kaikille etiopialaisille. Maamme palveleminen oli suurin toiveeni ja kunniani.

Vuonna 2000 taistelin Etiopian ja Eritrean välisessä sodassa strategisesti tärkeillä alueilla Badmesa ja Zalambessassa ja sain vamman käsivarteeni.

Myöhemmin minut määrättiin Somaliaan johtamaan operaatioita terroristijärjestö Al-Shabaabia vastaan. Johdaessani joukkojani taistelussa Beledweynen piirikunnassa Ferfurin lähellä jouduin vihollisen tulituksen kohteeksi. Luoti aiheutti laajoja vammoja ja suurin osa jalastani vaurioitui vakavasti. Vammauduin pysyvästi.

Minulla oli pitkä sotilaskokemus ja odotin ylennystä kenraaliksi, jotta olisin voinut jatkaa työtäni maani hyväksi ja tukea perhettäni. Perheeni on täysin riippuvainen minusta ja Jumalan avusta. Everstinä valtio kustansi asumisemme, mutta loukkaantumiseni jälkeen asunnosta oli luovuttava. Vaimoni on työtön, ja ainoa tulomme on noin 6 000 birrin kuukausieläke, mikä tarkoittaa noin euroa päivää kohden. Summa ei mitenkään riitä kattamaan lasten koulumaksuja, ruokaa, vaatteita ja vuokraa.

Jaloille pyörätuolista

Sopeutuminen vammaisuuteen oli alussa haastavaa, mutta ajan myötä olen oppinut hoitamaan arjen tehtäviä. Suurimmat rajoitukset liittyvät liikkumiseen ja käsivarren

kipuun ja rajoittuneeseen liikerataan. Aluksi käytin pyörätuolia, sitten kahta kainalosauvaa ja nyt pärjään yhdellä. Helppoa sopeutuminen ei ole ollut, mutta olen tehnyt parhaani.

Vammaisilla ihmisillä on paljon kykyjä ja potentiaalia. Toivon, että esteettömyys huomioitaisiin työpaikoilla paremmin ja saisimme paremmat toimeentulomahdollisuudet. Tarvitsemme myös kohtuuhintaisia asuntoja. Tärkeää on sekin, että viranomaiset seuraavat vammaislakien ja sopimusten toteutumista. Tavoitteena on aito osallisuus kaikilla yhteiskunnan alueilla.

Olen aktiivisesti mukana kotipaikkani vammaisten ihmisten järjestössä, ja toimin sen puheenjohtajana. Työskentelemme vammaisten oikeuksien, esteettömien työpaikkojen ja pienyritystilojen puolesta. Kannustan vammaisia järjestäytymään virallisesti, jotta he voivat hyötyä valtion ja hyväntekeväisyysjärjestöjen ohjelmista. Lisäksi autan jäseniä saamaan maksutonta sairausvakuutusta, johon heillä on oikeus.

Kumppanina Mekane Yesus

Kuulin vammaisjärjestön kautta, että Kylväjä on aloittanut Bolessa kehitysyhteistyöhankkeen erityisesti vammaisten naisten hyväksi yhdessä Suomen ulkoministeriön kanssa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Mekane Yesus -kirkon kehitysyhteistyöjärjestön kanssa. Arvostan Mekane Yesus -kirkon kehitysyhteistyötä suuresti ja seuraan sitä televisiosta, radiosta ja sosiaalisessa mediassa. Työ on vaikuttavaa.

”

Maamme palveleminen oli suurin toiveeni ja kunniani.

Tältä hankkeelta odotan, että vammaiset naiset järjestäytyvät pienyritysryhmiin ja saavat ammatillista koulutusta. Tämä vahvistaa heidän itseluottamustaan ja omavaraisuuttaan. Toivon, että saamme kaikki voimaa tehdä työtä, ajaa oikeuksiamme ja voimme elää ihmisarvoista elämää. Hankkeet auttavat meitä tunnistamaan kykymme ja näkemään itsemme täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä. Uskon, että toimeentulomme parantuu pitkäkestoisesti ja saamme äänemme kuuluviin hallinnollisilla, sosiaalisilla ja poliittisilla areenoilla.

Lapsista esikuvia

Haluan kiittää Kylväjää ja sen tukijoita vammaisen ihmisten hyväksi tehtävästä työstä Bolessa. Jos se jatkuu edelleen vahvana ja sitoutuneena, olen varma, että tietoisuus vammaisten oikeuksista ja tarpeista juurtuu syvälle yhteisöihimme.

Uskon, että monet oppivat hankkeesta ja vievät sen hyviä tavoitteita ja käytäntöjä eteenpäin omilla tahoillaan.

Minäkin tuen mielelläni kaltaisiani haavoittuneita tai muilla tavoin vammautuneita ihmisiä. Haluan rohkaista ja nostaa heitä kokemuksillani. Unelmoin myös siitä, että lapseni menestyvät opinnoissaan, omaksuvat hyvät arvot ja kunnioittavat uskontoa ja isänmaata.

Toivon, että heistä tulee esikuvia, jotka auttavat heikoimmassa asemassa olevia. Toivon myös, että lapseni rakentavat myötätuntoisempaa ja yhtenäisempää Etiopiaa.

Tesfaye Moges toimii kotikaupunginosansa vammaisjärjestön puheenjohtajana.

Neljästä eurosta kolme käytetään työalueilla

Olen toiminut Kylväjässä hallintojohtajana lähes kaksi vuotta. Koko sen ajan olen tuonut esiin todella hankalan taloudellisen tilanteemme. Olemme selvinneet omaisuutta myymällä, sopeuttamalla toimintaamme ja ottamalla lainaa. Mutta ennen kaikkea, olemme selvinneet, koska te monet työmme ystävät, niin yksityiset ihmiset kuin seurakunnat, olette tukeneet Kylväjän työtä paitsi rukouksin myös taloudellisesti.

Sydämellinen kiitos, että olette kuulleet vakavan viestimme ja tarttuneet haasteeseen yhdessä kanssamme! Rukoustenne ja lahjoitustenne avulla talouden jyrkkä alamäki on saatu pysäytettyä ja taloustilanne on käännytynyt hiljalleen parempaan suuntaan. Alijäämää on saatu pienennettyä merkittävästi.

Viime vuosina olemme joutuneet vähentämään työntekijöitä ja pitämään muutenkin todella tiukkaa kulukuria, mutta ydintyömme ulkomailla on kuitenkin koko ajan voinut

jatkaa ja evankeliumi on tavoittanut tavoittamattomia. Näitä iloisia uutisia saamme kuulla säännöllisesti. Noin 75 prosenttia kaikista kuluistamme kohdistuu edelleen työhön ulkomailla.

Vuoden vaihteessa rahavaramme olivat edellisvuotta suuremmat ja pääsimme pois miinukselta. On valtavan iso helpotus, ettei tarvitse toimia lainan varassa. Maksuvalmiutemme on kuitenkin edelleen kovin matala. Hyvä maksuvalmius tarkoittaa riittäviä varoja kattamaan vähintään kolmen kuukauden kulut, mikä mahdollistaa yllättävistä tilanteista selviytymisen. Kuukausittaiset menomme ovat lähes 350 000 euroa, joten pienikin notkahdus tuotoissa tai jokin yllättävä menoera voi aiheuttaa nopeasti suuria haasteita. Kustannusten nousu ja talouden yleinen epävarmuus ei yhtään helpota tilannetta.

Niinpä kulukuri jatkuu, jotta voimme panostaa perustyyhömme. Tämän vuoden aikana suunnitelmis-

sa on kahden uuden lähetystyöntekijän lähettäminen työalueelle. Yksin emme tähän pysty, mutta yhteistyöllä se voi onnistua.

Oletko Sinä jo mukana tässä yhteisessä työssä? Tapoja on monia. Ole yhteydessä, jos haluat lisätietoja. Siunattua kevättalvea!

MIKKO PUHALAINEN

hallintojohtaja
050 416 7543

mikko.puhalainen@kylvaja.fi

Miten voin tukea Kylväjän työtä taloudellisesti?

Lahjoita MobilePayllä

Jos haluat kohdentaa lahjasi (esim. tietylle työalueelle tai lähetille tai tiettyyn keräykseen), kirjoita kohde kommenttikenttään.

Ryhdy kuukausikylväjäksi sivulla kylvaja.fi/lahjoita

Lahjoita tilisiirrolla

Nooa Säästöpankki
IBAN: **FI57 4405 0010 0212 96**
BIC: **ITELFIHH**

OP Uusimaa
IBAN: **FI22 5092 8820 0134 57**
BIC: **OKOYFIHH**

Viite: **2100 0001 0** (Yleinen tuki)

Katso muut lahjoitustavat sivulta kylvaja.fi/lahjoita

- kohdennetut lahjoitukset
- merkkipäivälahja
- testamentti (Kylväjälle verottomia)

Haluatko kysyä lahjoittamisesta? Tarvitsetko apua? Lähetä meille sähköpostia: talous@kylvaja.fi. Autamme mielellämme. Jos haluat lahjoittaa kiinteää omaisuutta tai osakkeita, tai tehdä testamentin, ota yhteys Mikko Puhalaiseen.

Kiitos lahjastasi!

Olavi Peltolan, Per Wallendorffin,
Juhani Lindgrenin ja Pekka Mäkipään
opetuksia

JANOINENLAMMAS.FI

Kylväjän arkistojen aarteet
nyt kuunneltavissa!

janoinenlammas.fi/arkistojen-aarteet

KUOLEMAN LAUTOILLA TOIVON TALOON

Tilaa dokumentti Kylväjän diasporatyöstä ja nuoren sukupolven lähetystyöstä!

Mitä tapahtuu, kun tavalliset ihmiset osallistuvat Jumalan missioon? **Ville Laineen** ohjaama dokumentti kertoo rohkeasti ja koskettavasti 2020-luvun lähetystyöstä. Dokumentti sopii keskustelunvirittäjäksi ja innostajaksi monenlaisiin kristillisiin tilaisuuksiin, esimerkiksi opintopiireihin, opiskelijailtoihin ja lähetystilaisuuksiin.

- Dokumentin esitys ja lähetystyöntekijän vierailu: 150 € + matkakulut
- Dokumentin etäesitys ja lähetystyöntekijän etävierailu: 100 €

Lisätiedot ja yhteydenotot:
Diasporatyöntekijä **Anne Gröhn**
anne.grohn@kylvaja.fi

Seuraa live-lähetystä: kylvaja.fi/kylvaja-areena

Kylväjä AREENA

12.3.2026 klo 10–11

MENNÄÄN SIIS – JUUTALAISILLE ENSIN

• • • • •

Ennakkotapahtuma kesäkuun missiologisen symposiumin ja kesäpäivien teemasta

Etä tapahtumassa Kylväjän koulutuspäällikkö **Hanna Lindbergin** kanssa keskustelevat Åbo Akademin Vanhan testamentin, judaistiikan professori **Antti Laato**, Turun Mikaelinseurakunnan nuorisopappi **Jonathan Westergård** ja Kylväjän nuorten aikuisten työntekijä **Sara Gumer**.

Marttana vai Mariana? Kristittyinä naisena tämän ajan paineissa

Suomen Raamattuopiston Naistenpäivät 24.–26.4.2026

Tervetuloa vahvistumaan, hengähtämään ja löytämään lepoa Naistenpäivillä! Kurssilla keskitymme raamatunkertomukseen Martasta ja Mariasta ja siihen, miten Jeesus heidät ymmärtäen kohtaa.

Mukana mm. Maija Nyman, Saija Väättäinen, Liisa Kosonen, Anna Ruha ja Marja-Kaarina Marttila

KYLVÄJÄ POD

Kylväjä Pod kertoo tuoreet uutiset maailmalta ja päästää ääneen nykypäivän lähetit.

Muista myös LÄHETYSVARTTI Radio Deillä su klo 15.35

SAATAVILLA USEISSA PALVELUISSA

Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

KYLVÄJÄN VALO-illat

Joka toinen tiistai kello 18–20

- 17.2. Kutsuna kuullaisuus Maarit Eronen
- 3.3. Antamisen siunaus Tiina Oinonen
- 17.3. Ohjelma tarkentuu myöhemmin
- 31.3. Uskon todeksi eläminen riskien keskellä Tapani K.
- 14.4. Jumalan johdatuksen kannattelemassa Mikko Puhalainen
- 28.4. Jeesuksen rakkaus sytyttää Matti Hernesaho
- 12.5. Lähetyslentotyö Maasai-heimon parissa Jarkko Korhonen

kylvaja.fi/valo-illat

Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

Joka toinen tiistai parittomilla viikoilla klo 18 (Valo-iltojen väliviikoilla)

Nuorten aikuisten raamattupiiri

Raamattua ja rukousta lähetysten puolesta

Kylväjän toimistolla, Tikkuraitti 11 A (2. krs), Tikkurila
Lisätiedot: sara.gumer@kylvaja.fi +358 444946344

Laita kevään 2026 Aamuhetket ja Iltahetki kalenteriin!

- 18.2. klo 9–10 lähetti-kandidaatti ja **Reza**
- 18.3. klo 9–10 **Mari-Kaisa** ja **Tuomas Auvinen** sekä **Sara Gumer**
- 15.4. Huom aika! klo 18–19 **Anitta Lepomaa** ja **Outi Saari**
- 13.5. klo 9–10 **Tiina** ja **Karri Koistinen** sekä **Janne Henriksson**

kylvaja.fi/kylvajan-aamuhetket

Kevättalkoot la 14.2. klo 10–15

Anna aikaasi lähetystyölle! Tule mukaan iloiseen porukkaan Kylväjän toimiston talkoisiin! Herkullinen lounas tarjolla kaikille osallistujille.

- Oletko näppärä käsistäsi? Luvassa mm. rixan ja jurtan sohvan korjausta.
- Ruista ranteessa-ryhmälle tiedossa roudausta Sortti-asemalle.
- Järjestyksen mestareille hauskaa puuhaa lapsi- ja perhetyön tavaroiden parissa.
- Innokkaille sisustajille askarteluhuoneen organisoimista ja kirjaston järjestelyä.
- Upea mahdollisuus oppia tekemään kirjakaupan tuotteille Qr-koodeja asiantuntijan opastamana.
- Sinä, joka olet hyvä Torittaja: kaipaamme kipeästi apuasi kellarivarastoomme!
- Tarjolla myös raitista ilmaa ja hyötyliikuntaa talkoolaisten lasten kanssa heti aamupäivästä muutaman tunnin ajaksi. ♥

Tule mukaan! Ilmoittaudu to 12.2. mennessä: marika.salonen@kylvaja.fi

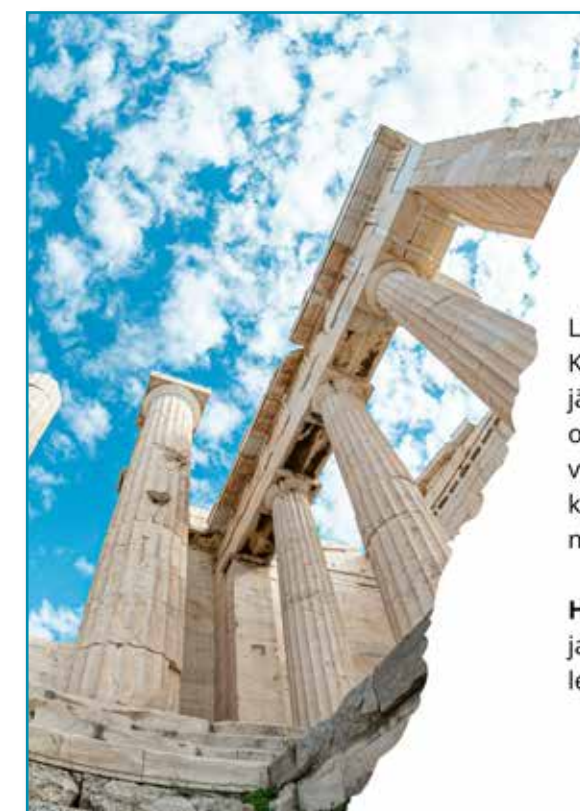
Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

Opintomatka Kreikkaan 13.–20.10.2026

Lähde kanssamme Paavalin ja pakolaisten jalanjäljille lokakuiseen Kreikkaan! Tutustumme Kylväjän diasporatyöhön ja kuljemme Paavalin jäljissä Areiopagilla Ateenassa sekä Korintissa. Aikaa on varattu myös omatoimiselle tutustumiselle nähtävyyksiin. Edellyttämme osallistujilta 18 vuoden ikää. Matka ei ole esteetön ja vaatii kuntoa, jolla voi kävellä noin kolme kilometriä. Mukaan mahtuu 13 henkilöä. Vastuullinen matkanjärjestäjä: ElveTours.

Hinta-arvio on 1200–1500 euroa/henkilö. Summa varmistuu myöhemmin ja riippuu huonevalinnasta. Hinta sisältää edestakaiset lennot Ateenaan, lentokenttäkuljetukset, majoituksen, aamiaiset ja retken Korintiin.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Anne Gröhn, anne.grohn@kylvaja.fi

kylvaja.fi/kesapaivat

Kylväjän Kesäpäivät
5.-7.6.2026 Turku

MENNÄÄN SIIS!

Mikaelinkirkko, Puistokatu 16
sekä seurakuntakoti, Puistokatu 13

Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

Mikaelin-seurakunta

Magnus Riska
Abba Gospel
Richard Harvey
Sanna Erelä
Sara Gumer
Jouni Lehtikainen
Maksetut Viulut
Tapio Luoma
Eero Junkkari

• • • •

Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

Tervetuloa!

KYLVÄJÄN
kevätmyyjäiset

La 28.3. klo 11-14,
Tikkurilan toimistolla, Tikkuraitti 11 A, 2. krs.

• • • •

Myynnissä kotileivonnaisia, hilloja,
luomuruusjauhoja, käsityötuotteita, kirjoja sekä
kortteja. Monipuolisesta kahviosta keittolounasta,
suolaisia ja makeita leivonnaisia. Kirpputori ja pika-
arpajaiset. Kirpputorille voi tarjota myytävää, soita
p. 050 3011 986. Tervetuloa!

YHTEYSTIEDOT

**Lehden tilaukset, peruutukset
ja osoitteenmuutokset**
osoitteenmuutokset@kylvaja.fi
p. 09 2532 5400

Päätoimittaja
Magnus Riska
magnus.riska@kylvaja.fi

Toimituspäällikkö
Danielle Miettinen
danielle.miettinen@kylvaja.fi

Taitto
Saija Tiilikainen

PL 188, 01301 Vantaa
Käyntiosoite: Tikkuraitti 11 A,
2. krs, Tikkurila

09 2532 5400

toimitus@kylvaja.fi
osoitteenmuutokset@kylvaja.fi

Lähetysyhdistys Kylväjä

_kylvaja

Pankkiyhteys

Nooa Säästöpankki
IBAN: FI57 4405 0010 0212 96
BIC: ITELFIHH
OP Uusimaa
IBAN: FI22 5092 8820 0134 57
BIC: OKOYFIHH

Keräyslupa
RA/2021/1495

Lähetysyhdistys Kylväjä on Suomen ev.lut.
kirkon lähetysjärjestö ja Ulkoministeriön
pitkäaikainen kumppani kehitysyhteistyössä.
Teemme töitä Jumalan valtakunnan
etenemiseksi erityisesti siellä, missä on
vähän tai ei lainkaan kristittyjä ja kirkkoja.
Lähetysnäkemysemme on kokonaisvaltainen:
siihen kuuluu evankeliumin julistaminen sekä
yhteisöjen elinolosuhteiden kohentamiseen ja
kestävään kehitykseen tähtäävä palvelu.

ISSN 1239-5560
Painopaikka: PunaMusta, Tampere
Osoitteellinen levikki 12 600

Seuraava numero ilmestyy 13.5.2026

Verkkokauppa

PALAMAAILMALTA.FI

Kirjaelämyksiä alkuvuoteen!
Kestävää sanomaa lähetyskseen hyväksi lahjaksi tai
omiin lukuhetkiin.

Kirjahelmiä verkkokaupasta!

Mailis Janatuinen:
Valtakunta etsii taistelijoita – Kaksi Johannesta
(norm. 29 €)

TARJOUS 20€

Mailis Janatuinen:
Valtakunta etsii taistelijoita – Salomo
(norm. 27 €)

TARJOUS 20€

Jukka Norvanto:
Hedelmästään puu tunnetaan (norm. 25 €)

12€

Jukka Norvanto:
Rajatonta rakkautta – Lähetyskutsu Matteuksen evankeliumissa
(norm. 19 €)

TARJOUS 9,5€

Jukka Norvanto:
Hedelmästään puu tunnetaan

TARJOUS 20€

Toimitamme tilauksesi postitse normaalisti yhden viikon kuluessa (loma-ajat yms. force majeure-rajoituksin).

PALAMAAILMALTA.FI p. 0440 265 465 | asiakaspalvelu@palamaailmalta.fi

Kylväjä LÄHETYSYHDISTYS

Varustaudu tehtävässäsi

kylvaja.fi/koulutukset

- 6.-7.2.2026 Globaali lähetystyö nyt
- 20.-21.3.2026 Raamatun pelastushistoria ja lähetyskseen perusteet – kristinuskon juutalaiset juuret
- 10.-11.4.2026 Lähetystyöntekijän ja lähetysjärjestön identiteetti, kutsumus ja strateginen ajattelu
- 8.-9.5.2026 Kulttuurien välinen palvelu I: Muista kulttuureista ja tunnustuskunnista olevien ihmisten ymmärtäminen ja työskentely yhdessä
- 14.-15.8.2026 Kulttuurien välinen palvelu II: Muihin uskontoihin kuuluvien ihmisten ymmärtäminen
- 11.-12.9.2026 Henkivaltojen todellisuus lähetystyössä
- 2.-3.10.2026 Todistaminen, opetuslapseuttaminen & seurakunnan perustaminen
- 6.-7.11.2026 Turvallisuusjohtaminen – Riskiarviointi ja varautuminen

Lähetyskoulutuksen lähijaksot toteutetaan SRO:lla Kauniaisissa ja elokuun jakso Kylväjän toimistolla Tikkurilassa. Koulutuksen järjestäjinä ovat Lähetysyhdistys Kylväjä ja Suomen Raamattuopisto. Muutokset mahdollisia.

Yhdessä lähetystyössä – kutsu ystäväsi mukaan!

Ohjelmistokehittäjä Touko Vaarnamolla on lähettäjän kutsu. Lähetystyöntekijöihin tutustuessaan hän on ymmärtänyt työalueiden tarpeita entistä syvemmin.

"Vierailin **Auvisen** perheen luona Japanissa ja kävimme Osakassa pilvenpiirtäjässä. Laajaa kaupunkia katsellessamme ajattelimme sen lukemattomia asukkaita, jotka eivät ole koskaan kuulleet evankeliumia."

Lähettäjänä **Touko Vaarnamo** on osa Jumalan suunnitelmaa tavoittamattomien tavoittamiseksi. Kukaan ei voi tehdä lähetystyötä yksin. Lähettävien ystävien rukoukset, taloudellinen tuki ja rohkaisu kantavat enemmän kuin usein ymmärrämme.

Ystävänpäivän lähestyessä haastamme sinut kutsumaan yhden uuden ystävän Kylväjän lähetystyöntekijän lähettäjäksi. ***Yhdessä olemme toteuttamassa lähetyskäskyä! Kiitos mukanaolostasi!***

Tule mukaan:
***kylvaja.fi/
lahettajaksi***